

Skatteutskottets yttrande 2023/24:SkU1y

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över avsnittet Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor i regeringens proposition 2023/24:1 Budgetpropositionen för 2024 samt de motioner som har väckts med anledning av detta. Utskottet yttrar sig även över två propositioner och en följdmotion som bereds inom ramen för budgetärendet med förslag på ändringar i skattelagstiftningen.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Sammanfattning

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken, tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram i de propositioner som bereds inom ramen för ärendet och har ingen invändning mot de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisar. Utskottet tillstyrker också beräkningen av statens inkomster för 2024 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2025 och 2026.

Utskottets ställningstagande innebär ett instämmande i följande bedömningar och tillstyrkande av bl.a. följande ändringar på skatteområdet under 2024:

- Skatten på arbetsinkomster och pension bör sänkas.
- Det bör införas en indexering i beräkningen av jobbskatteavdraget för äldre, och åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för denna grupp bör höjas från 65 till 66 år.
- Uppräkningen av skiktgränsen för statlig inkomstskatt bör pausas för beskattningsåret 2024.
- Taket för rotavdraget bör tillfälligt höjas.
- Tidsgränsen för expertskatten bör utvidgas från fem till sju år.

- En kompensation bör ges till personer födda 1957 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag, och ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år bör senareläggas.
- Jämförelseräntan vid ränteförmån höjs.
- Vissa gränsbelopp vid beskattningen av fastighetsrelaterade inkomster höjs.
- Beskattningen av inlösenaktier ändras i vissa fall.
- Det bör införas en tilläggsskatt för företag i stora koncerner.
- Skatten på bensin och diesel bör sänkas.
- Skatten på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk bör sänkas.
- Skatten på naturgrus och skatten på avfall höjs och BNP-indexeringen slopas.
- Skatten på plastbärkassar avskaffas.
- Energiskatten på el för infångning av koldioxid bör sänkas.
- Vägavgiften inom Eurovinjettsamarbetet för tung lastbilstrafik bör differentieras utifrån koldioxidutsläppsklass, höjas och utvidgas.
- Fordonsskatten bör sänkas för dieseldrivna lastbilar som blir vägavgiftspliktiga till följd av utvidgningen av vägavgiften.
- Skatten på tobak och nikotin bör justeras.
- Skatten på spel bör höjas.
- Omsättningsgränsen för mervärdesskatt bör höjas.
- Nya mervärdesskatteregler för små företag bör införas.
- Ändrade mervärdesskatteregler för vissa tjänster och konstverk bör införas.

Innehållsförteckning

Till finansutskottet.....	1
Sammanfattning.....	1
Utskottets överväganden.....	5
Riktlinjer i skattepolitiken.....	5
Sänkt skatt på arbetsinkomster och pension.....	17
Jobbskatteavdraget för äldre indexerats och åldersgränsen höjs.....	19
Ändrade skattenivåer.....	20
Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024.....	21
Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden.....	22
Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning.....	23
Skattereduktion för medlemsavgifter.....	24
Skattereduktion för installation av grön teknik.....	25
Tillfälligt höjt tak för rotavdraget.....	26
Reseavdrag.....	28
Utvidgad tidsgräns för expertskatt– från fem till sju år.....	30
Kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag.....	31
Höjd jämförelseränta vid ränteförmån.....	33
Skattereform.....	35
Förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster.....	36
Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall.....	40
Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.....	44
Investeringsparkonto.....	47
Kapitalbeskattning och arvs- och gåvobeskattning.....	48
Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning.....	50
Fastighetsskatt och fastighetsavgift.....	52
Andrahandsuthyrning.....	54
Tilläggsskatt för företag i stora koncerner.....	55
Förenklad bolagsbeskattning m.m.....	56
Sänkt skatt på bensin och diesel.....	58
Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk samt kvartalsvis återbetalning.....	61
Justerad skatt på naturgrus och avfall.....	63
Avskaffad skatt på plastbärkassar.....	65
Befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid.....	66
Ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsamarbetet.....	67
Fordons- och vägskatt.....	68
Justerad skatt på tobak och nikotin.....	71
Höjd spelskatt.....	73
Energi- och koldioxidskatt.....	74
Övriga punktskatter.....	78
Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.....	82
Nya mervärdesskatte regler för små företag.....	82
Ändrade mervärdesskatte regler för vissa tjänster och för konstverk.....	83
Skattesatser och undantag från mervärdesskatt.....	84
Offentliga sektorns skatteintäkter.....	86
Avvikande meningar.....	88
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (S).....	88

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (V).....	89
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (C).....	91
4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (MP).....	93

Utskottets överväganden

Riktlinjer i skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning av inriktningen av skattepolitiken och föreslår att Socialdemokraternas, Vänsterpartiets, Centerpartiets och Miljöpartiets förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 1) att riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Sverige befinner sig i en ekonomisk vinter. Inflationen har inte varit på en så hög nivå på 30 år och Sverige bedöms vara i en lågkonjunktur. Den höga inflationen skadar Sveriges ekonomi och är löntagarnas värsta fiende, eftersom den leder till att reallönerna sjunker och att värdet på sparande minskar. En hög skuldsättning och en hög andel rörliga bostadslån gör att svenska hushåll och företag är känsliga för de högre räntorna som följer av inflationen. Samtidigt drabbar kostnadsökningar även välfärden. Tillväxten fortsätter att utvecklas i svag takt och Sverige går in i lågkonjunkturen med en hög arbetslöshet i jämförelse med andra europeiska länder. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och andra omvärldsfaktorer skapar därtill fortsatt osäkerhet om hur ekonomin kommer att utvecklas framöver.

Budgetpropositionen för 2024 syftar till att bekämpa inflationen och hantera dess effekter för bl.a. hushållen och välfärden, samt att stärka rättsväsendet och försvaret. Givet det besvärliga ekonomiska läget behöver regeringen i första hand fokusera på att hantera Sveriges mest akuta problem.

Regeringen arbetar efter en långsiktig plan i tre delar för att ta Sverige genom det besvärliga ekonomiska läget: bekämpa inflationen samt stötta hushållen och välfärden, återupprätta arbetslinjen och genomföra struktur-reformer för en högre tillväxt.

Regeringen tar nu ansvar i ett pressat ekonomiskt läge och gör tuffa prioriteringar för att inte riskera att elda på inflationen. Samtidigt är det uppenbart att utsatta hushåll och välfärden kommer att behöva stöd genom den här svåra tiden. Det behövs en uthållighet i inflationsbekämpningen för att vända utvecklingen i svensk ekonomi.

För att motverka att priser höjs mer än nödvändigt föreslår regeringen flera åtgärder.

Som regeringen tidigare har aviserat sänks reduktionsplikten vid årsskiftet så att det blir billigare att tanka. Reduktionsplikten kommer att sänkas till

6 procent under 2024–2026. Regeringen kommer att återkomma till riksdagen om reduktionsnivåer för 2027–2030. Därutöver kommer regeringen att föreslå sänkt skatt på bensin och diesel. För bensin säkerställs att indexeringen inte får genomslag 2024 och därutöver sänks skatten ytterligare med 75 öre inklusive mervärdesskatt. För att begränsa indexeringen för diesel sänks skatten ned till EU:s minimiskattenivå 2024. Förslaget bidrar till att dämpa höga kostnader för många som är beroende av bil i vardagen, inte minst på landsbygden. Höga kostnader för bensin och diesel sprider sig vidare i hela ekonomin och påverkar t.ex. priserna på transporter och produktionskostnaderna för livsmedel. De höga livsmedelspriserna leder också till att konsumenter väljer bort dyrare alternativ. För att förbättra konkurrenskraften inom svensk livsmedelsproduktion kommer regeringen att föreslå en förlängning av den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på s.k. jordbruksdiesel till utgången av 2024. Vidare kommer regeringen att verka för att den förstärkta skattenedsättningen också ska gälla 2025.

Den andra delen i regeringens plan för att hantera det svåra ekonomiska läget handlar om att möta lågkonjunkturen med en återupprättad arbetslinje. För att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva krävs bättre drivkrafter – det ska alltid löna sig att arbeta.

Många som får bidrag och transfereringar har helt eller delvis fått kompensation för den höga inflationen, medan löntagarna har fått en kraftig reallönesänkning. Löntagarna med de lägsta månadslönerna har fått den största reala minskningen av sin disponibla inkomst. Det är därför angeläget att sänka skatten på arbete. Regeringen kommer att föreslå att skatten på arbete sänks från årsskiftet, främst för låg- och medelinkomsttagare. Regeringen kommer även att föreslå sänkt skatt för pensionärer. Dessutom kommer regeringen att föreslå att jobbskatteavdraget för äldre ska indexeras.

För att finansiera sänkt skatt på arbete och pension kommer regeringen bl.a. att föreslå en pausad uppräkningsgräns för statlig inkomstskatt 2024. Den uppräkningsgräns som gjordes av skiktgränsen för beskattningsåret 2023 var historiskt hög. Att pausa uppräkningsgränsen för beskattningsåret 2024 innebär fortfarande att färre kommer att betala statlig inkomstskatt än när regeringen tillträdde. Under förutsättning att det finns finansiellt utrymme avser regeringen under mandatperioden att lägga fram ytterligare förslag för att sänka skatten på arbete för att öka drivkrafterna till arbete och utbildning. Detsamma gäller skattejusteringar som ökar drivkrafter för sparande.

Det är avgörande för svenskt välstånd att både tillväxt och produktivitet ökar. För att förbättra villkoren för de minsta företagen, och andra aktörer med liten verksamhet, kommer regeringen att föreslå en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt. Regeringen anser också att reglerna om underskott vid ägarförändring inom bolagsbeskattningen behöver förenklas. Vidare avser regeringen att återkomma med förslag om förändringar i reglerna om det skatterättsliga företrädaransvaret.

För att öka tillväxten behöver tillgången till rätt kompetens och konkurrenskraft säkras. Skattereglerna behöver utformas för att stärka Sveriges möjligheter att konkurrera om internationell nyckelkompetens och för att främja forskning och utveckling. Som ett led i detta kommer regeringen att föreslå att tidsgränsen för skattelättnaden enligt expertskattereglerna utvidgas från 5 till 7 år. Regeringen har också tillsatt en utredning som ska se över det s.k. FoU-avdraget och expertskattereglerna.

För att värna legitimiteten i dagens pensionssystem kommer regeringen också att föreslå en kompensation till personer födda 1957 på grund av justerad åldersgräns för rätt att ta del av förhöjt grundavdrag. För att undvika samma situation för personer födda 1959 kommer regeringen även att föreslå att ikraftträdandet av en höjd åldersgräns till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget senareläggs med ett år, till den 1 januari 2027.

En viktig pusselbit i klimatomställningen kommer att vara uppbyggnaden av kapacitet för koldioxidinfångning. Under 2024 kommer regeringen att lämna förslag till riksdagen om nedsatt energiskatt för el som används för infångning av koldioxid för lagring.

Att bekämpa och förhindra miljöförstöring mer effektivt är en central fråga för regeringen. Sverige ska ha en hög ambition i arbetet med naturvård, biologisk mångfald och ekosystemtjänster såväl nationellt som internationellt och inom EU. Det är också viktigt att miljöpolitiken inte i onödan försvårar människors vardag. Regeringen föreslår därför att skatten på plastbärkassar avskaffas.

Regeringen avser även att genomföra en bred översyn av skattevillkoren för lågutsläpps-bilar.

Regeringen kommer att föreslå att skatten på spel ska höjas. Regeringen kommer även att föreslå att skatten på de flesta tobaksvaror ska höjas, men att skatten på tobakssnus ska sänkas.

Motionerna

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna föreslår i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Sverige befinner sig i en historiskt osäker tid. Säkerhetsläget i vårt land har kraftigt förvärrats. De gängrelaterade skjutningarna blir fler och brutalare. Barn mördar och mördas. Oskyldiga får sätta livet till i gängens krig om pengar och narkotika. Den säkerhetspolitiska situationen i vår omvärld är fortsatt allvarlig. Rysslands brutala invasionskrig i Ukraina fortsätter. Den nya ekonomiska verkligheten har drabbat svenska hushåll med full kraft.

Vårt samhälle ska byggas starkare och bättre. För att inte undergräva det Sverige som generationer före oss har skapat, behöver vi en stabil och långsiktig finansiering av våra gemensamma åtaganden. När samhällsproblemen och behoven ökar, tar Socialdemokraterna ansvar för finansieringen.

Socialdemokraternas budgetförslag visar hur politiken kan ta sig an de samhällsproblem som kommer att prägla Sverige de närmaste åren. En handlingskraftig politik för att ta Sverige starkare ur lågkonjunkturen, för att stötta vanliga familjer under kostnadskrisen, för att öka investeringarna för fler jobb och högre tillväxt, för att säkra välfärden och för att fortsätta samhällets gemensamma kamp mot brottsligheten.

Socialdemokraterna avvisar förslaget till skattereduktion för arbetsinkomster.

Socialdemokraterna föreslår en rättvis skattesänkning för vanligt folk. Skattesänkningen omfattar samtliga förvärvsinkomster och innebär som mest en skattesänkning på 1 900 kronor per år. Insatsen riktas mot låg- och medelinkomsttagare och trappas av vid höga inkomster.

Socialdemokraterna föreslår också att reglerna för jobbskatteavdraget ska justeras, så att den i dag befintliga avtrappningen av jobbskatteavdrag blir brantare. Jobbskatteavdraget föreslås helt upphöra vid inkomster över 1,2 miljoner kronor om året. Avtrappningen föreslås ha samma startpunkt som i dag.

Socialdemokraterna avvisar förslaget om ett tillfälligt höjt tak för rotavdraget.

Rotavdraget bör reformeras. Energieffektiviserande tjänster föreslås få en höjd subventionsgrad till 50 procent samtidigt som subventionsgraden sänks för övriga rotarbeten.

Skattekyftan måste helt slutas inom gällande skatteregler genom en förstärkt skattereduktion för dem som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning.

Socialdemokraterna föreslår en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, dvs. den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Förslaget innebär en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt.

Socialdemokraterna föreslår också att det införs en beredskapsskatt för att finansiera försvaret. Skatten ska betalas av de som har störst bärkraft, och särskilt angeläget är att se över 3:12-reglerna. Beredskapsskatten ska vara enkel att betala och administrera samt svår att skatteplanera runt, och den ska bidra till finansieringen av försvaret.

När det gäller punktskatter avvisar Socialdemokraterna skattejusteringen på bensin och diesel till förmån för förslaget i Socialdemokraternas budgetmotion avseende en tankrabatt.

Vidare avvisar Socialdemokraterna förslaget om att avskaffa skatten på plastbärkassar.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Efter ett år vid makten är regeringens och Sverigedemokraternas prioriteringar tydliga. I stället för att underlätta för hushållen, värden, skolan och äldreomsorgen satsar de på skattesänkningar för de rika. Den svenska ekonomin utvecklas svagt jämfört med övriga länder i Europa. Hög inflation och stigande räntor slår hårt mot räntekänsliga svenska hushåll och mot bostadsbyggandet. Sverige går nu in i en lågkonjunktur.

Den nuvarande inflationskrisen har blottlagt en rad olika dysfunktionella marknader. Dåligt reglerade marknader och bristen på konkurrens gör det lätt för företagen att höja sina priser och vinster. Trots detta har regeringen inte vidtagit några åtgärder för att pressa el- och matpriser eller bankernas räntemarginaler, eller för den delen fått system för övervinstbeskattning på plats.

Regeringen har genomgående visat ett starkt ointresse för att lösa de omfattande klimatproblemen och för att Sverige ska uppnå målen i Parisavtalet. Tvärtom har man inlett en drakonisk nedskärningspolitik på miljöområdet och sjösat åtgärder som ökar Sveriges utsläpp drastiskt. Vänsterpartiets klimat- och miljöpolitik tar sin utgångspunkt i att samhället behöver ställa om på ett omfattande, skyndsamt och strukturerat vis för att uppnå klimatmålen och undvika en klimatkatastrof.

En politik för hållbar tillväxt, ökad jämlikhet och full sysselsättning behöver understödjas av en hög kvalitet i välfärdstjänster och effektiva försäkringssystem. Skatterna fyller i detta hänseende flera viktiga funktioner. De ska vara en stabil finansiering av offentliga investeringar, utbildning och en aktiv arbetsmarknads- och näringspolitik. Därtill bör de jämna ut inkomster, konsumtion och sparande mellan olika inkomstgrupper. Det svenska skattesystemet gav oss en gång skatteintäkter som var de högsta i världen relativt BNP. Det fanns en stark tilltro till möjligheten att göra skillnad tillsammans och en självklarhet att samhällsinvesteringar skulle finansieras gemensamt. Diskussionen om skatter var då hur de skulle tas ut rättvist, samhällsekonomiskt effektivt och med en bibehållen legitimitet för skattesystemet. Utgångspunkten för 1990-talets stora skattereform var hur man skulle ta ut mesta möjliga skatt med minsta möjliga påverkan på ekonomin i övrigt. Svaret på den svåra frågan om hur skatters påverkan på sparande, arbetsutbud, investeringar, riskvilja eller konsumtion skulle minimeras blev: likformighet, neutralitet och enkelhet.

Skattekvoten har sänkts från 49,8 procent 1990 till 42,1 procent 2022, vilket motsvarar ca 440 miljarder kronor i mindre skatteinkomster varje år. Motiven har skiftat men övervägande karakteriserats av att slopanDET/sänkningen ska lösa det ena eller det andra samhällsproblemet.

Vänsterpartiet anser att det behövs ett arbete med en genomgripande skattereform som ska skapa ett enhetligt, rättvist och legitimt skattesystem – som kan bidra till en långsiktig och stabil finansiering av välfärden. Det mest prioriterade området att komma till rätta med är den urholkade kapitalbeskattningen och den extremt ojämna förmögenhetsfördelningen i Sverige.

Vänsterpartiet avvisar förslaget om ett nytt jobbskatteavdrag.

Regeringens förslag om ett nytt jobbskatteavdrag men ingen motsvarande sänkning för personer med sjuk- och aktivitetsersättning innebär att en ny skatteflyfta uppstår, en s.k. funkisskatt. Skatteflyftan bör slutas för alla inkomster, såsom sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassa och föräldrapenning. Det skulle innebära sänkt skatt för grupper med små ekonomiska marginaler.

Jobbskatteavdraget bör trappas av på inkomster över 45 000 kronor i månaden för att vara helt utfasat på månadsinkomster över 100 000 kronor i månaden.

Vänsterpartiet föreslår också att en ny skatt på 5 procentenheter införs på månadsinkomster över 62 000 kronor.

En skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter bör införas.

Vänsterpartiet avvisar förslagen om höjt tak för rotavdraget och ett slopat gemensamt tak för rut- och rotavdrag.

Rotavdraget bör avskaffas.

Rotavdraget bör avskaffas som en permanent skattesubvention men man bör behålla dagens rotavdrag som en konjunkturåtgärd de närmaste åren.

Vänsterpartiet säger nej till höjt tak för rotavdraget och till ett slopat gemensamt tak för husavdrag.

För att motverka elbolagens övervinster vill Vänsterpartiet införa en ny tillfällig skatt där pengarna ska återföras till hushållen.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det i likhet med i många andra länder inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Skatten ska utformas så att den drar in 1 procent av det årliga arvs- och gåvoflödet men ska ha ett ganska stort fribelopp så att vanliga hushåll som äger sin bostad inte påverkas.

Vänsterpartiet vill se en reformerad kapitalinkomstbeskattning och föreslår därför bl.a. att utdelning och kapitalvinst från onoterade aktier beskattas med 30 procent.

Vänsterpartiet menar att den huvudsakliga effekten av reformen av de s.k. 3:12-reglerna 2006 blev en omfattande inkomstomvandling för höginkomsttagare och ökade möjligheter till skatteplanering för de som tjänar mest. Vänsterpartiet föreslår därför att utdelningar och kapitalvinster från fåmansbolag beskattas med 30 procent och att utdelningsutrymmet begränsas genom att gränobeloppet och det lönebaserade utrymmet sänks. Vidare föreslås att det sparade utdelningsutrymmet begränsas genom en årsspärr och att uppräkningsräntan sänks.

Vänsterpartiet föreslår att ett tak om 2 miljoner kronor införs för sparande på investeringssparkontot. Allt sparande utöver taket ska enligt förslaget beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Den kommunala fastighetsavgiften bör kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Dagens begränsningsregel, som innebär att

pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, utökas till att omfatta alla inkomster.

I avsaknad av regelverk som skapar en mer pressad konkurrens på bankmarknaden föreslår Vänsterpartiet att en tillfällig bankskatt på 50 procent av bankernas övervinster införs under perioden 2024–2026 och att den kan förlängas om den bristande konkurrensen kvarstår. Med övervinster avses den genomsnittliga övervinsten under de fem senaste åren.

När det gäller punktskatter avvisar Vänsterpartiet ytterligare sänkt bensin- och dieselskatt och förlängningen av sänkt skatt på diesel inom jord- och skogsbruk.

Vänsterpartiet avvisar även förslaget om sänkt skatt på plastpåsar. Förslaget riskerar enligt Vänsterpartiet att leda till ökad nedskräpning av plast i naturen och haven.

Vänsterpartiet föreslår att koldioxidskatten på bränsle inom EU ETS och avfallsförbränningskatten, som båda slopades den 1 januari 2023, ska återinföras.

Vidare föreslår Vänsterpartiet att en progressiv flygskatt införs, som innebär att resenärerna betalar mer skatt ju mer de flyger.

Vänsterpartiet föreslår även att en ny bekämpningsmedelsskatt, som är differentierad utifrån bekämpningsmedlens olika miljö- och hälsorisker, ska införas.

Vänsterpartiet föreslår också att en avståndsbaserad skatt på godstransporter på väg, som ska vara möjlig att differentiera, ska införas. Förutom klimatnyttan med en sådan beskattning ser Vänsterpartiet stora vinster med att svenska och utländska lastbilar skulle kunna beskattas på lika villkor och att myndigheter skulle ges bättre möjligheter att upptäcka den illegala lastbilstrafiken genom ett automatiserat avläsningsbart system.

För att möta en ökad elektrifiering av vägtrafiken med stärkt regional rättvisa anser Vänsterpartiet att det är angeläget att arbetet med en reform av vägtrafikbeskattningen inleds redan nu. Vänsterpartiet föreslår därför också att förutsättningarna för en geografiskt anpassad vägskatt för personbilar ska utredas.

Slutligen föreslår Vänsterpartiet att mervärdesskatten på vissa reparations-tjänster åter sänks från 12 procent till 6 procent.

Centerpartiet

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Den svenska ekonomin och det svenska samhället möter nu multipla, allvarliga kriser: Vi befinner oss i en allvarlig inflations- och tillväxtkris som sticker ut i en internationell jämförelse, med risker för ytterligare försämring till följd av en hög skuldsättning i hushållen. Som en följd av denna ekonomiska kris kommer nu en välfärdskris i kommuner och regioner, som

särskilt drabbas landsbygden, med en allt djupare kris för skolan. Samtidigt drabbas många svenska städer av ett gängkrig med skjutningar, sprängningar och mycket unga förövare och offer. Klimatkrisen blir allt tydligare med extremväder, men trots detta är den svenska klimatpolitiken och klimatomställningen i vårt land i kris till följd av Tidöregeringens politik.

För att möta kriserna på riktigt krävs nu en ordnad socialliberal ekonomisk reformpolitik, som kan ta hela landet ur den ekonomiska krisen. Som ökar chanserna för fler att arbeta och försörja sig. Som satsar på arbetslinjen och företagen, tillväxtmotorn i den svenska ekonomin. Som återför landet till en fungerande klimatpolitik och gör det möjligt för alla att vara en del av klimatomställningen.

Centerpartiet avvisar förslaget om ändringar i regelverket för jobbskatteavdrag.

Centerpartiet föreslår ett utökat jobbskatteavdrag. Det innebär sänkt skatt för alla, med lika mycket som regeringen föreslår för de med inkomster över 38 000 kronor i månaden, men med åtta gånger mer än regeringen för de med riktigt låga inkomster.

Skattereduktionen för installation av grön teknik det s.k. gröna avdraget bör utökas ytterligare i syfte att bidra till att lösa ett antal klimat- och miljörelaterade problem på ett effektivt sätt. Vidare bör villkoren för att vara delägare i en gemensam solenergianläggning göras mer förmånliga.

Skiktgränsen bör indexeras med föregående års löneökningar, som enligt Medlingsinstitutet uppgår till 2,7 procent. Man bör också skyndsamt utreda fler tänkbara alternativa modeller inför kommande budgetpropositioner.

Skattereduktionen för a-kassa bör avskaffas.

Centerpartiet avvisar höjningen av taket för rottjänster och föreslår en lägre höjning av taket för rottjänster än regeringen.

Centerpartiet föreslår en utredning om att slopa fastighetsavgiften de första fem åren för den som för permanentboende tar över en byggnad som inte använts under en lång tid.

Andrahandsuthyrning är viktig för en väl fungerande bostadsmarknad. Centerpartiet föreslår därför liberalare skatteregler för att det ska bli enklare och mer attraktivt för privatpersoner att bidra till fler tillgängliga bostäder på marknaden.

Centerpartiet föreslår vidare en ny företagsform, s.k. mikroföretag, som gör det möjligt att enkelt pröva en affärsidé. Förslaget innebär en enklare beskattning upp till en inkomst på 350 000 kronor baserad på företagets omsättning.

När det gäller punktskatter avvisar Centerpartiet regeringens bedömning om sänkt bensin- och dieselskatt. Centerpartiet föreslår också att den sänkning av skatten på bensin och diesel som genomfördes i budgetpropositionen för 2023 dras tillbaka.

Det nuvarande avdraget för jordbruksdiesel som gång på gång förlängts av regeringen vill Centerpartiet göra om till ett teknikneutralt jordbruksavdrag som behandlar alla drivmedel lika, samt att detta avdrag permanentas.

Centerpartiet avvisar regeringens skattesänkningar på plastpåsar och på tobakssnus.

När det gäller spelskatten anför Centerpartiet att det vore klokt att se över enhetligheten i skatten på spel i samband med att spelskatten höjs. Översynen ska ha särskild inriktning på att sänka skatten för trav och relaterade verksamheter och på att höja skatten på exempelvis nätcasinoverksamhet.

Centerpartiet anser att det krävs strukturella förändringar för att möjliggöra en ytterligare utbyggnad av soleil. Skatten på soleil för eget bruk ska därför avskaffas.

Centerpartiet anför vidare att produktionen och försäljningen av biogas behöver räddas sedan biogasen i år förlorade sin skattebefrielse till följd av en processfråga i EU-domstolen. Centerpartiet vill därför återinföra skattebefrielsen och på kort sikt genomföra motsvarande stödinsatser inom ramen för undantagen från EU:s statsstödsregler.

Centerpartiet föreslår också att nedsättningen av energiskatt på naturgas och gasol som används som drivmedel ska tas bort och att skatten på bioljula ska avskaffas.

Slutligen föreslår Centerpartiet att fordonsskatten för tunga fordon, över 3,5 ton, som drivs av fossila bränslen fördubblas.

Miljöpartiet

Miljöpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkande I i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Vi befinner oss i en tid med stora samhällsutmaningar. Klimatförändringar och kraftig förlust av biologisk mångfald skakar grundförutsättningarna för trygghet, frihet och ekonomisk utveckling. Sverige befinner sig samtidigt i ett svårt läge i en orolig omvärld. Rysslands brutala anfallskrig mot Ukraina har kastat Europa och Sverige in i en kostnadskris som drabbar hushållen, företagen och välfärden. Det är en tid som kräver en kraftfull ekonomisk politik och ett tydligt klimatpolitiskt ledarskap. I stället för att satsa backar regeringen in i framtiden med en för kortsiktig och otillräcklig politik för att möta de utmaningar vi står inför.

Utsläppen och de klimatförändringar vi redan ser måste mötas med kraftfull politik. Därför vill Miljöpartiet investera 100 miljarder kronor per år i tio år i en verkligt rättvis klimatomställning.

Att leda den gröna omställningen och investera i den infrastruktur och den teknik som kommer att ligga till grund för Sveriges framtida välstånd kommer att leda till en mängd konkurrensfördelar för svenska löntagare och företag. Om vi inte investerar riskerar vi inte bara klimatmålen utan också att vi hamnar på efterkälken i industriutvecklingen. Det är dåligt både för klimatomställningen, företagen, de som jobbar där och hela välfärden som är beroende av skatteintäkterna för sin finansiering.

Att bryta vårt fossilberoende så fort som möjligt är också avgörande för att skydda hushållen, välfärden och företagen från framtida kostnadschocker till följd av skenande bränslepriser. Den fossildrivna kostnadskris som har drabbat stora delar av världen innebär kostnader även här i Sverige. Detta drabbar såväl privatpersoner som företag och offentlig sektor. För Miljöpartiet är det dock självklart att vi i detta läge måste prioritera de som lever med små ekonomiska marginaler och se till att vi kan upprätthålla välfärden. Därför föreslår Miljöpartiet en rad skatteförändringar som gör samhället mer jämlikt och minskar klimatutsläppen.

Miljöpartiet avvisar förslaget om ytterligare jobbskatteavdrag.

Miljöpartiet föreslår att det återinförs en övre brytpunkt i den statliga inkomstskatten. Miljöpartiet välkomnar också att regeringen i år väljer att inte indexuppräknas brytpunkten.

Miljöpartiet föreslår att den s.k. funkisskatten avskaffas genom att skatten på sjuk- och aktivitetsersättning sänks.

I stället för att elda på klimatkrisen genom att sänka skatten på fossila drivmedel, en skattesänkning som framför allt hamnar i storstäderna, vill Miljöpartiet utöka skattesänkningen för boende i glesbygd med 2 325 kronor om året.

Miljöpartiet välkomnar att regeringen nu ser till så att personer födda 1957 blir kompenserade för den skattesmäll de fick under 2023.

Miljöpartiet anser att det krävs en reform av reseavdraget. Miljöpartiet vill därför införa den skattereduktion för arbetsresor som riksdagen beslutade om 2022.

Miljöpartiet avvisar höjt tak för rotavdraget och vill i stället utreda hur rotavdraget kan styras mot mer hållbara åtgärder och även hur man kan vidga målgruppen som kan få ta del av rotavdraget.

Miljöpartiet föreslår att tillgångar på investeringssparkontot ska vara skattebefriade upp till ett kapitalunderlag om 50 000 kronor. För kapitalunderlag mellan 50 000 kronor och 1 000 000 kronor ska schablonintäkten beräknas på samma sätt som idag. På innehav över 1 miljon kronor ökar påslaget på schablonintäkten med två tredjedelar av en procentenhet för varje extra miljon upp till ett kapitalunderlag på 10 miljoner kronor.

Miljöpartiet föreslår att kapitalskatten höjs från 30 till 35 procent för att finansiera prioriterade satsningar på ett sätt som ökar den ekonomiska jämlikheten.

När bankerna gör storvinster samtidigt som välfärd och hushåll har det knappt bör bankerna bidra mer till det gemensamma. Miljöpartiet föreslår därför en tillfällig skatt på bankernas övervinster. Skatten ska tas ut på räntenettot.

När det gäller punktskatter avvisar Miljöpartiet regeringens bedömning om sänkt bensin- och dieselskatt. Vidare avvisar Miljöpartiet regeringens bedömning om sänkt skatt på diesel inom jord- och skogsbruk till förmån för ett jordbruksavdrag.

Miljöpartiet avvisar även sänkt skatt på snus och slopandet av skatten på plastpåsar. När det gäller skatten på plastpåsar anför Miljöpartiet att den har fyllt sitt syfte genom att kraftigt minska konsumtionen av plastpåsar.

Miljöpartiet föreslår att den koldioxidskatt på kraft- och värmeverk som regeringen tog bort ska återinföras eftersom koldioxidskatten bidrar till att minska utsläppen inom sektorn. Vidare lämnas förslag om att 500 kW-gränsen för skattebefrielse för egenanvänd el ska slopas. Detta för att gränsen i dag utgör ett hinder för utbyggnaden av större solanläggningar.

Miljöpartiet föreslår också att flygskatten ska dubblas för att flyget ska bära mer av sina klimatkostnader och att en antibiotikaskatt införs på kött för att motverka en ohållbart hög användning av antibiotika. Eftersom svenska jordbrukare använder sig av förhållandevis lite antibiotika kommer det svenska jordbruket enligt Miljöpartiet att gynnas framför importerat kött som produceras med en större användning antibiotika.

Som ett led i främjandet av investeringar i grön teknik föreslår Miljöpartiet att mervärdesskatten tas bort på solpaneler.

En övergång till ett mer hållbart samhälle och en hållbar ekonomi kräver att resurser används mer effektivt. Att gynna reparationstjänster är en viktig del i det arbetet. Miljöpartiet vill därför att mervärdesskatten på reparation av bl.a. cyklar, skor och kläder åter sänks från 12 procent till 6 procent.

För att minska klimatpåverkan från byggsektorn genom att gynna återbruk av överblivet byggmaterial och rivningsmaterial vill Miljöpartiet utreda en mervärdesskattefrihet på återbrukade material.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige befinner sig i en ekonomisk vinter. Inflationen har inte varit på en så hög nivå på 30 år och Sverige bedöms vara i en lågkonjunktur. Tillväxten fortsätter att utvecklas i svag takt och Sverige går in i lågkonjunkturen med en hög arbetslöshet i jämförelse med andra europeiska länder. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och andra omvärldsfaktorer skapar därtill fortsatt osäkerhet om hur ekonomin kommer att utvecklas framöver.

Utskottet välkomnar därför regeringens långsiktiga plan i tre delar för att ta Sverige genom det besvärliga ekonomiska läget.

Med tanke på den svåra ekonomiska situation som Sverige befinner sig i behöver regeringens högsta prioritet vara att bekämpa inflationen.

För att motverka omotiverade prishöjningar samt för att stötta hushållen och välfärden föreslår regeringen flera åtgärder. Reduktionsplikten sänks vid årsskiftet så att det blir billigare att tanka. För bensin säkerställs att indexeringen inte får genomslag 2024. Därutöver sänks skatten ytterligare både 2024 och 2025.

För att dämpa höga kostnader för många som är beroende av bil i vardagen, inte minst på landsbygden, sänks skatten på diesel ned till EU:s minimiskattnivå 2024. Höga kostnader för bensin och diesel sprider sig vidare i hela

ekonomin och påverkar t.ex. priserna på transporter och produktionskostnaderna för livsmedel. De höga livsmedelspriserna leder också till att konsumenter väljer bort dyrare alternativ. För att förbättra konkurrenskraften inom svensk livsmedelsproduktion kommer den tillfälligt utökade nedläggningen av skatt på s.k. jordbruksdiesel att förlängas.

Utskottet delar regeringens bedömning att lågkonjunkturen måste mötas med en återupprättad arbetslinje. Det ska alltid löna sig att arbeta. Drivkrafterna till arbete måste förbättras så att fler övergår till att försörja sig själva. Medan många som får bidrag och transfereringar helt eller delvis fått compensation för den höga inflationen har löntagarna fått rejäla reallönesänkningar. Det är därför angeläget att sänka skatten på arbete, främst för personer med låg- och medelinkomster. Även skatten för pensionärer kommer att sänkas och jobbskatteavdraget för äldre indexeras. För att finansiera sänkt skatt på arbete och pension pausas uppräkningsgränsen för statlig inkomstskatt 2024.

Utskottet konstaterar att höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet och i skattelagstiftningen har inneburit att två åldersgrupper, personer födda 1957 respektive personer födda 1959, hamnar i en situation där de behandlas som pensionärer i det ena systemet men inte i det andra. En compensation bör därför ges till personer födda 1957, som i möjligaste mån motsvarar storleken på den skattelättnad som det förhöjda grundavdraget innebär. Vidare bör ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget senareläggas med ett år för personer födda 1959.

För att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi bör taket för rotavdraget tillfälligt höjas och separata tak för rot- respektive rutavdraget bör införas.

För att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft och öka möjligheten att kunna rekrytera experter, forskare och andra nyckelpersoner från utlandet utvidgas expertskatten.

För att fler människor ska komma i arbete behöver fler företag starta och växa i Sverige. Det ska vara attraktivt att investera i svenska företag och för utländska företag att etablera sig i Sverige. Utskottet välkomnar därför regeringens ambition att under mandatperioden genomföra flera reformer för att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv.

För att underlätta för de minsta företagen, och andra aktörer med liten verksamhet, kommer en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt att föreslås.

Det införs också nya mervärdesskatte regler för små företag för att skapa lika villkor för små företag i EU och minska den administrativa bördan.

En viktig pusselbit i klimatomställningen kommer att vara uppbyggnaden av kapacitet för koldioxidinfångning. Teknik för att fånga in och lagra koldioxid kommer att behövas för utsläpp som inte går att undvika, t.ex. inom cementtillverkningen. Energiskatten för el som används för infångning av koldioxid för lagring kommer därför att sättas ned.

Att bekämpa och förhindra miljöförstöring mer effektivt är en central fråga. Sverige ska ha en hög ambition i arbetet med naturvård, biologisk mångfald och ekosystemtjänster såväl nationellt som internationellt och inom EU. Det är också viktigt att miljöpolitiken inte i onödan försvårar människors vardag. Skatten på plastbärkassar avskaffas därför.

Utskottet ställer sig därmed bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen har förordat och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena.

Sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag och ett förhöjt grundavdrag. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avvisa regeringens förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag och motionsförslagen om en ändrad utformning av jobbskatteavdraget.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

För att förstärka drivkrafterna till arbete gör regeringen bedömningen att det ordinarie jobbskatteavdraget bör förstärkas och att det förhöjda grundavdraget bör förstärkas i motsvarande mån.

Proposition 2023/24:13 Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

Regeringen lämnade den 28 september 2023 propositionen Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension till riksdagen. I propositionen föreslås att det ordinarie jobbskatteavdraget förstärks med 11,04 miljarder kronor. Det görs genom att skattereduktion ges med ett belopp som motsvarar en större andel av arbetsinkomsterna än i dag. En central princip för det svenska välfärdssamhället är att alla som kan står till arbetsmarknadens förfogande och anstränger sig för att få ett jobb och blir självförsörjande. En viktig del i detta är att det ska vara mer lönsamt att gå från bidrag till arbete än i dag. Det ordinarie jobbskatteavdraget bör förstärkas med ett större belopp än vad som föreslagits i den remitterade promemorian. För att få största möjliga effekt på arbetsutbud och sysselsättning bör skattesänkningen främst rikta sig till heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster. Skattesänkningen bör därför bli som störst som andel av inkomsten vid en månadsinkomst om ca 38 500 kronor. Även i kronor räknat bör skattesänkningen stiga upp till en månadsinkomst om ca 38 500 kronor. I genomsnitt bör skattereduktionen öka med knappt 2 600 kronor per år för dem som berörs av förslaget.

För att den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget inte ska leda till en skatteflyfta mellan yngre med arbetsinkomster och äldre med pensionsinkomster bör det förhöjda grundavdraget förstärkas i motsvarande mån. Detta innebär en bred skattesänkning för äldre eftersom det kommer att gynna såväl pensionärer som personer som har fyllt 66 år och fortsätter att arbeta. I genomsnitt bör skatten sänkas med 1 300 kronor per person och år.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Motionerna

Socialdemokraterna avvisar i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del förslaget till skattereduktion för arbetsinkomster. Socialdemokraterna föreslår att reglerna för jobbskatteavdraget ska justeras, så att den befintliga avtrappningen av jobbskatteavdrag blir brantare. Jobbskatteavdraget föreslås helt upphöra vid inkomster över 1,2 miljoner kronor om året. Avtrappningen föreslås ha samma startpunkt som i dag.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del förslaget om ett nytt jobbskatteavdrag. Vänsterpartiet föreslår att jobbskatteavdraget trappas av på månadsinkomster över 45 000 kronor för att vara helt utfasat vid månadsinkomster över 100 000 kronor i månaden.

Centerpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och i kommittémotion 2023/24:2749 av Martin Ådahl yrkandena 1 och 2 förslaget om ändringar i regelverket för jobbskatteavdrag. Centerpartiet föreslår i stället ett utökad jobbskatteavdrag med fokus på låga inkomster. Förslaget innebär en sänkt skatt för alla med lika mycket som regeringens förslag för de med inkomster över 38 000 kronor i månaden. Centerpartiets förslag innebär dock upp till åtta gånger högre avdrag än regeringens för de med riktigt låga inkomster. Detta möjliggörs genom att gränsen för den inkomst som är helt skattefri höjs och genom att skattereduktionen slår igenom snabbare för de med lägre inkomster över den gränsen.

Miljöpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del förslaget om ytterligare jobbskatteavdrag. Att införa ytterligare ett jobbskatteavdrag är en felprioritering i det rådande läget.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet delar regeringens bedömning att alla som kan bör stå till arbetsmarknadens förfogande och anstränga sig för att få ett jobb och bli självförsörjande. Utskottet anser i likhet med regeringen att en viktig del i detta är att det ska vara mer lönsamt att gå från bidrag till arbete än i dag.

Utskottet stöder förslaget om ett förstärkt jobbskatteavdrag och anser i likhet med regeringen att man får största möjliga effekt på arbetsutbud och sysselsättning genom att rikta skattesänkningen främst till heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster.

Utskottet instämmer även i regeringens bedömning att förstärkningen av jobbskatteavdraget inte bör leda till en skatteflyfta mellan yngre med arbetsinkomster och äldre med pensionsinkomster och stöder därför regeringens förslag om en förstärkning av det förhöjda grundavdraget i motsvarande mån.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avvisa regeringens förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag och motionsförslagen om en ändrad utformning av jobbskatteavdraget.

Jobbskatteavdraget för äldre indexeras och åldersgränsen höjs

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att jobbskatteavdraget för äldre indexeras och att åldersgränsen höjs. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att en indexering bör införas i beräkningen av jobbskatteavdraget för äldre och att åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för denna grupp bör höjas från 65 till 66 år.

Proposition 2023/24:13 Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

Regeringen lämnade den 28 september 2023 propositionen Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension till riksdagen. I propositionen föreslår regeringen att en indexering i beräkningen av jobbskatteavdraget för äldre införs och att åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för denna åldersgrupp höjs från 65 till 66 år.

Jobbskatteavdraget för äldre följer inte prisutvecklingen i samhället på samma sätt som det ordinarie jobbskatteavdraget. Det innebär att nivåskillnaden mellan det ordinarie jobbskatteavdraget och jobbskatteavdraget för äldre riskerar att minska för varje år om inte aktiva lagstiftningsåtgärder vidtas. För att komma till rätta med detta bör jobbskatteavdraget för äldre ändras på så sätt att beräkningen åter kopplas till prisbasbeloppet och att beräkningen i framtiden utgår från arbetsinkomsterna och prisbasbeloppet.

Åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för äldre är i dag 65 år. Samtidigt har åldersgränsen för att ta del av det förhöjda grundavdraget höjts från 65 till 66 år för att följa den rådande pensioneringsnormen. Det är lämpligt

att även åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för äldre höjs på motsvarande sätt.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att beräkningen av jobbskatteavdraget för äldre bör kopplas till prisbasbeloppet så att beräkningen utgår från arbetsinkomsterna och prisbasbeloppet.

Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är lämpligt att åldersgränsen för att ta del av det förhöjda grundavdraget följer den rådande pensioneringsnormen.

Utskottet tillstyrker därför en höjning av åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för äldre till 66 år.

Ändrade skattenivåer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrade skattenivåer.

Jämför avvikande mening 1 (S) och 2 (V).

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del ett system med en rättvis skattesänkning för vanligt folk. Skattesänkningen omfattar samtliga förvärvsinkomster och innebär som mest en skattesänkning på 1 900 kronor per år. Skattesänkningen riktas mot låg- och medelinkomsttagare och trappas av vid höga inkomster.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att det införs en ny skatt på 5 procentenheter på månadsinkomster över 62 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att alla som kan bör stå till arbetsmarknadens förfogande och anstränga sig för att få ett jobb och bli självförsörjande. Utskottet anser i likhet med regeringen att en viktig del i detta är att det ska vara mer lönsamt att gå från bidrag till arbete än i dag. I likhet med regeringen anser utskottet att man får största möjliga effekt på arbetsutbud och sysselsättning genom att rikta skattesänkningen främst till

heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024 inte bör göras någon uppräknig. Utskottet avstyrker motionsförslaget om att avvisa regeringens bedömning om en pausad uppräknig av skiktgränsen för beskattningsåret 2024 samt motionsförslagen om en annan utformning av skiktgränsen.

Jämför avvikande mening 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att det inte bör göras någon uppräknig vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024. Skiktgränsen för beskattningsåret 2024 bör därmed uppgå till 598 500 kronor.

När skiktgränsen för statlig inkomstskatt infördes 1991 bestämdes att gränsen årligen skulle justeras med ett automatiskt verkande inflationsskydd. Själva utformningen, förändringen av konsumentprisindex plus 2 procentenheter, baserades på att de skattskyldiga skulle tillförsäkras ett reallöneskydd så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt låg på en enhetlig nivå (prop. 1989/90:110 s. 299 och 300). Genom åren har skiktgränsen både höjts och begränsats i förhållande till den ordinarie uppräknigen för beskattningsåret som annars gällt. Med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget och regeringens prioritering att bekämpa inflationen är det viktigt att få till en återhållsam och finansierad budget. Den uppräknig som gjordes för beskattningsåret 2023 följde det ordinarie förfarandet och var historiskt hög. Till följd av den fortsatt höga inflationen hade även uppräknigen för beskattningsåret 2024 blivit historiskt hög. Det finns därför skäl att pausa uppräknigen av skiktgränsen för 2024 för att kunna finansiera andra satsningar som exempelvis breda skattesänkningar för låg- och medelinkomstagare. Att pausa uppräknigen innebär också att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt återgår till en nivå som är mer i linje med hur det har sett ut historiskt.

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2024.

Regeringen lämnade den 12 oktober 2023 proposition 2023/24:27 Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 till riksdagen.

Motionerna

Centerpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag om pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024. Centerpartiet föreslår i stället att skiktgränsen indexeras med föregående års löneökning, som enligt Medlingsinstitutet uppgår till 2,7 procentenheter.

Miljöpartiet välkomnar i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del regeringens förslag om pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024. Miljöpartiet föreslår dock att det återinförs en övre brytpunkt i den statliga inkomstskatten med 5 procentenheter eftersom höginkomsttagare bör bidra mer till att finansiera angelägna satsningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det är viktigt att få till en återhållsam och finansierad budget med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget och prioriteringen att bekämpa inflationen.

Utskottet delar därför regeringens bedömning att det vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024 inte bör göras någon uppräknig. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget om att avvisa regeringens bedömning om en pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024 samt motionsförslagen om en annan utformning av skiktgränsen.

Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en höjd skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden.

Jämför avvikande mening 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

En regional skattereduktion infördes 2020 för boende i vissa glest befolkade områden i främst Norrland och nordvästra Svealand. Lagen trädde i kraft den 1 december 2020 men tillämpas fr.o.m. det beskattningsår som infaller efter den 31 december 2019. Regional skattereduktion ges till fysiska personer som

den 1 november året före beskattningsåret är folkbokförda i en sådan kommun i främst Norrland och nordvästra Svealand som särskilt anges i lag. Skatte-reduktionen uppgår till 1 675 kronor per år.

Motionen

Miljöpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att skatten sänks för boende i glesbygd och därmed utökas med 2 325 kronor om året.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet anser att skattesänkningar ska utformas för att öka sysselsättningen och tillväxten i hela landet och inte beviljas utifrån geografisk grund. Sådana särlösningar leder enligt utskottet till en asymmetri i skatte-systemet och står i strid med principen om ett likabehandlande skattesystem. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget.

Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att höja skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V) och 4 (MP).

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att skatteklyftan inom gällande skatteregler helt ska slutas genom en förstärkt skattereduktion för dem som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skatteklyftan sluts för alla inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassa och föräldraförsäkring. Detta innebär sänkt skatt för grupper med små ekonomiska marginaler.

Miljöpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att den s.k. funkisskatten avskaffas genom att skatten på sjuk- och aktivitetsersättning sänks.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Av fördelningspolitiska skäl och också för att minska skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomster och sjukersättning respektive aktivitetsersättning infördes 2018 en skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning. Skattereduktionen förstärktes ytterligare den 1 januari 2022. Utskottet delar regeringens bedömning att alla som kan bör stå till arbetsmarknadens förfogande och anstränga sig för att få ett jobb och bli självförsörjande. Utskottet anser i likhet med regeringen att en viktig del i detta är att det ska vara mer lönsamt att gå från bidrag till arbete än i dag.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet inte att det finns skäl att förorda ytterligare förändringar av skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning. Motionsförslagen avstyrks därför.

Skattereduktion för medlemsavgifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att införa en skattereduktion för fackföreningsavgift och att skattereduktionen för a-kassa avskaffas.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 3 (C).

Gällande rätt

Huvudregeln för fysiska personer är att avdrag inte beviljas för medlemsavgifter i föreningar och andra sammanslutningar. Förbudet gäller inte bara avgifter till ideella organisationer utan också avgifter till fackliga organisationer, a-kassor, intresseorganisationer och vetenskapliga sammanslutningar av olika slag. Avdragsrätten för medlemsavgifter är enligt praxis ytterst restriktiv.

Sedan den 1 juli 2022 gäller att en skattereduktion beviljas med 25 procent av den avgift som en medlem under året har betalat till en svensk arbetslöshetskassa.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att det införs en skattereduktion på 25 procent av den avgift en person betalar i fackföreningsavgift.

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 att skattereduktionen för medlemsavgifter i a-kassa avskaffas.

Utskottets ställningstagande

För att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen, som i sin tur bidrar till att upprätthålla konsumtionsförmågan och köpkraften, infördes den 1 juli 2022 en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.

Skattereduktionen för fackföreningsavgiften avskaffades den 1 april 2019 i enlighet med ett tillkännagivande från riksdagen.

Utskottet finner med hänsyn härtill inte skäl att tillstyrka ändringar i reglerna om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa respektive fackföreningsavgift. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skattereduktion för installation av grön teknik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reglerna för skattereduktion för installation av grön teknik.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktion för installation av grön teknik. Skattereduktionen ersatte stödet till fysiska personer enligt förordningen om statligt stöd till solceller, förordningen om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi och förordningen om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon. Underlaget för skattereduktionen för installation av grön teknik utgörs av utgifter för material och arbete. Skattereduktion för installation av grön teknik ges med 50 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon. Sedan den 1 januari 2023 gäller en förstärkt skattereduktion för installation av solceller (prop. 2022/23:15, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51). Skattereduktionen för installation av solceller höjdes från 15 procent till 20 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna. Skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Motionen

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för grön teknik bör utvidgas ytterligare i syfte att bidra till att lösa ett antal klimat- och miljörelaterade problem på ett effektivt sätt. Eftersom lagring av icke egenproducerad el kan bidra till att förbättra effektbalansen bör kravet om att reduktion för installation av system för lagring enbart beviljas för installationer

som avser lagring av egenproducerad el tas bort. Vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder bör inkluderas i skattereduktionen.

Centerpartiet föreslår vidare att energieffektiviserande åtgärder som innefattar både installation och utrustning bör utvidgas med 50 000 kronor till att omfatta även energibesparande investeringar som värmepump och bergvärme. Villkoren för att vara delägare i en gemensam solenergianläggning behöver också göras mer förmånliga.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att skattereduktionen för installation av solceller förstärktes den 1 januari 2023 genom en höjd subventionsgrad till 20 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna. Vidare noterar utskottet att stödet har ökat efterfrågan på installation av solceller. Utskottet ser positivt på att stödet kan bidra till kapacitetsutbyggnaden av produktionen av förnybar el och minska beroendet av fossilbaserad elproduktion.

Syftet med det gröna avdraget var att ersätta befintliga stöd och utskottet finner inte skäl att nu förorda ytterligare ändringar av stödet på de sätt som föreslagits. Utskottet avstyrker därför motionsförslagen.

Tillfälligt höjt tak för rotavdraget

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om en tillfällig höjning av taket för rotavdraget och att det tillfälligt bör införas separata tak för rot- respektive rutavdraget. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avvisa regeringens bedömning om en tillfällig höjning av taket för rotavdraget och att det tillfälligt bör införas separata tak. Utskottet avstyrker vidare motionsförslagen om en ändrad utformning av rot- och rutavdraget och om att avskaffa rutavdraget. Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Det s.k. rotavdraget som gäller sedan den 8 december 2008 är en skattereduktion för arbetskostnaden vid reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. Det huvudsakliga syftet med rotavdraget är att minska svartarbetet och att öka arbetsutbudet. Skattereduktionen för rotarbeten får, tillsammans med skattereduktionen för rutarbeten, uppgå till högst 75 000 kronor per person och år, varav högst 50 000 kronor får avse rotarbeten.

Propositionen

För att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi gör regeringen bedömningen att man tillfälligt bör höja taket för rotavdraget och att det tillfälligt bör införas separata tak för rot- respektive rutavdraget. Taket för rot- respektive rutavdraget bör vara 75 000 kronor per person under beskattningsåret 2024. Fram till den 30 juni 2024 bör dock högst 50 000 kronor få användas för rotavdrag och högst 75 000 kronor sammanlagt för rot- och rutavdrag.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag under våren 2024. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2024.

Motionerna

Socialdemokraterna avvisar i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del förslaget om ett tillfälligt höjt tak för rotavdraget.

I samma motion yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Socialdemokraterna ett reformerat rotavdrag med höjd subventionsgrad inom ramen för rotavdraget för tjänster som bidrar till energieffektivisering. Det kan t.ex. handla om installation av bergvärme, vattenburen värme, tilläggsisolering m.m. Dessa energieffektiviserande åtgärder föreslås få en höjd subventionsgrad till 50 procent samtidigt som subventionsgraden sänks för övriga rotarbeten.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del förslagen om höjt tak för rotavdraget och ett slopat gemensamt tak för rut- och rotavdrag.

I samma motion yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Vänsterpartiet att rutavdraget avskaffas eftersom avdraget i praktiken innebär att låg- och medelinkomsttagare subventionerar höginkomsttagares städhjälp. Av samma skäl bör rotavdraget inte finnas som en permanent skattereduktion utan bör avskaffas. Vänsterpartiet föreslår dock att rotavdraget behålls som en konjunkturåtgärd de närmaste åren.

Centerpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del höjningen av taket för rottjänster och föreslår en lägre höjning av taket.

Miljöpartiet avvisar i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del förslaget om tillfälligt höjt tak för rotavdrag.

I samma motion yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Miljöpartiet en utredning om hur rotavdraget kan styras mot mer hållbara åtgärder och även hur man kan utvidga målgruppen som kan få ta del av rotavdraget.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning om en tillfällig höjning av taket för rotavdraget och att det tillfälligt bör införas separata tak för rot- respektive

rutavdraget för att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen.

Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen om att avvisa regeringens bedömning om en tillfällig höjning av taket för rotavdraget och att det tillfälligt bör införas separata tak. Utskottet avstyrker vidare motionsförslagen om en ändrad utformning av rot- och rutavdraget och om att avskaffa rutavdraget.

Reseavdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändrad utformning av reseavdraget.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

I betänkande 2021/22:SkU29 tillstyrkte utskottet den dåvarande regeringens förslag om ett nytt och enklare system för skattelättnad för arbetsresor. Förslaget innebar att det nuvarande reseavdraget skulle avskaffas och ersättas av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion. Skattelättnaden utgick från avståndet mellan bostad och arbetsplats i stället för kostnaden för resan däremellan och skattelättnaden var oberoende av vilket färdmedel som faktiskt hade använts för arbetsresan. Förslaget var tänkt att träda i kraft den 1 januari 2023. Riksdagen fattade beslut den 9 juni 2022 i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:373).

Regeringen lämnade den 15 november 2022 ett förslag om att bibehålla nuvarande reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor (prop. 2022/23:18). Riksdagen fattade den 13 december 2022 beslut i enlighet med regeringens förslag (rskr. 2022/23:51). Förslaget trädde i kraft den 1 januari 2023.

Skäligena utgifter för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att han eller hon behöver använda något transportmedel. Avdrag för resor med allmänna transportmedel bör enligt de allmänna råden bara beviljas om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst två kilometer. Oavsett vilket färdmedel som använts eller typ av kostnad som den skattskyldige haft ska kostnader för arbetsresor dras av bara till den del som de sammanlagt överstiger 11 000 kronor under beskattningsåret. Vid arbetsresor med egen bil gäller vissa krav för avdragsrätt. Det krävs att avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och att det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar. Avdrag för arbetsresor med egen bil beviljas om bilen används i tjänsten minst 60 dagar under året. Av förenklingsskäl har en schablon införts för arbetsresor med egen

bil. Sedan den 1 januari 2023 gäller att avdragsbeloppet är 25 kronor per mil för egen bil, även el- och hybridbil. För förmånsbil är beloppet 12 kronor per mil med undantag för förmånsbilar som helt drivs med elektricitet, för vilka rätten till avdrag uppgår till 9 kronor och 50 öre per mil.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 att dagens regelverk för reseavdragen ersätts med ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdrag. Till skillnad mot dagens system som gynnar bilresor i storstadsregioner skulle ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdrag behandla alla reseslag neutralt och utjämna regionala skillnader. Ett avståndsbaserat och färdmedelsneutralt reseavdrag är ett effektivt styrmedel för att sänka växthusgasutsläppen vid arbetspendling. Ett sådant regelverk skulle också minska det utbredda fusket som finns i dagens system.

Miljöpartiet föreslår i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att den skattereduktion för arbetsresor som riksdagen beslutade om 2022 ska införas. Skattereduktionen innebär ett färdmedelsneutralt och mer rättvist system, där också de som pendlar på annat sätt, såsom med kollektivtrafik, omfattas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att förslaget om ett bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor som regeringen presenterade i samband med budgetpropositionen för 2023 genomfördes. Utskottet instämde i regeringens bedömning att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor hade brister i flera avseenden som innebar att det var bättre att behålla det nuvarande reseavdraget i sin nuvarande form.

Utskottet tillstyrkte därmed att den nya avståndsbaserade modellen för skattelättnad för arbetsresor inte infördes (bet. 2022/23:SkU1y). Utskottet ansåg i likhet med regeringen att en skattelättnad för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor fyller en viktig funktion och att det är motiverat att göra skattelättnaden mer gynnsam än i dag. Beloppen för avdrag för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor med egen bil eller förmånsbil höjdes därför för att bättre motsvara de genomsnittliga kostnader som de är avsedda att täcka.

Utskottet finner inte skäl att ändra sitt ställningstagande och avstyrker därmed motionsförslagen.

Utvidgad tidsgräns för expertskatt– från fem till sju år

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en utvidgad expertskatt från fem till sju år.

Bakgrund och gällande rätt

Bestämmelserna om skattelättnader för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner innebär att 25 procent av deras lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbete är skattefria. Det arbete som utförs ska avse

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet

2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet eller

3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Kvalifikationsvillkoren ska alltid anses vara uppfyllda för en arbetstagare vars lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger två gånger prisbasbeloppet för det kalenderår då arbetet påbörjas. Detta innebär att en arbetstagare som har en ersättning som överstiger denna nivå alltid ska ges skattelättnad utan att det görs någon prövning av arbetstagarens kvalifikationer.

För skattelättnad krävs vidare att arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige, att arbetstagaren inte är svensk medborgare, att arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas och att vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst fem år. När reglerna infördes gällde skattelättnaden under de tre första åren av den tidsbegränsade vistelsen i Sverige. Tidsgränsen för skattelättnader utvidgades 2021 till att gälla under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att skattelättnaden för experter, forskare och andra nyckelpersoner bör utvidgas till att gälla under högst sju år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades och bör omfatta vistelser i Sverige som är avsedda att vara högst sju år.

Proposition 2023/24:16 Utvidgad tidsgräns för expertskatt

Regeringen lämnade den 28 september 2023 propositionen Utvidgad tidsgräns för expertskatt till riksdagen. I propositionen föreslår regeringen att skattelättnader för experter, forskare och andra nyckelpersoner utvidgas från att gälla högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades till att i stället gälla under högst sju år. Kravet på vistelse i Sverige justeras också och ska omfatta vistelser i Sverige som är avsedda att vara högst sju år.

Regeringen anser att man bör stärka Sveriges internationella konkurrenskraft. Ytterligare ett syfte med förslaget är att öka incitamenten för internationella företag att välja Sverige för nyetableringar och stimulera företag att förlägga eller behålla bl.a. koncernledande funktioner som kräver utländsk personal i Sverige. Det är enligt regeringen viktigt att Sveriges expertskatteregler är konkurrenskraftiga för att syftet med reglerna ska uppnås. Företag som är etablerade i Sverige riskerar annars att ha sämre förutsättningar att rekrytera experter, forskare och andra nyckelpersoner från utlandet jämfört med företag i viktiga konkurrentländer.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången för vistelser i Sverige som påbörjas efter den 31 mars 2023. Om vistelsen i Sverige påbörjas efter den 31 mars 2023 och skattelättnad har beviljats före den 1 januari 2024 får beslutets giltighetstid efter ansökan förlängas till att avse sju år från ankomsten till Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att en förutsättning för en stark internationell konkurrenskraft, ett attraktivt investeringsklimat och en ökad tillväxt är en väl fungerande kompetensförsörjning

Utskottet delar därför regeringens bedömning att det är viktigt att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft och öka incitamenten för att kunna rekrytera experter, forskare och andra nyckelpersoner från utlandet.

Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om en utvidgad expertskatt.

Kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömningar om kompensation till personer födda 1957 och att senarelägga ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget med ett år för personer födda 1959.

Jämför avvikande mening 2 (V).

Bakgrund

De pensionsrelaterade åldersgränserna i socialförsäkringsbalken och i angränsande trygghetssystem har höjts till 66 år fr.o.m. 2023 och kommer att höjas till 67 år fr.o.m. 2026 (prop. 2021/22:181). Höjningen av åldersgränserna förenades med övergångsbestämmelser som innebär att personer födda 1957 fortfarande har rätt att ta ut garantipension, bostadstillägg, inkomstpensionstillägg m.m. från 65 års ålder. På motsvarande sätt finns övergångsbestämmelser för lagändringen 2026 som innebär att personer födda 1959 fortfarande kommer att ha rätt att ta ut garantipension, bostadstillägg, inkomstpensionstillägg m.m. från 66 års ålder.

Samtidigt med ändringarna i socialförsäkringsbalken höjdes åldersgränsen i inkomstskattelagen (1999:1229) för att kunna ta del av det förhöjda grundavdraget. Från och med 2023 höjs åldersgränsen från 65 till 66 år och fr.o.m. 2026 från 66 till 67 år (samma proposition). Då åldersgränsen gäller åldern vid beskattningsårets ingång innebär ändringen att personer födda 1957 har rätt till förhöjt grundavdrag först 2024 och personer födda 1959 först 2027.

Höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet och i skattelagstiftningen har inneburit att två åldersgrupper, personer födda 1957 respektive personer födda 1959, hamnar i en situation där de behandlas som pensionärer i det ena systemet men inte i det andra.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att en kompensation bör ges till personer födda 1957 på grund av höjd åldersgräns för rätt att ta del av det förhöjda grundavdraget. Storleken på kompensationen bör i möjligaste mån motsvara skatteeffekten av det förhöjda grundavdraget. Kompensationen bör vara skattefri och betalas ut via skattekontot. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2024.

För personer födda 1959 bör ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget senareläggas med ett år, från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2027. På så sätt kommer personer födda 1959 ha rätt till förhöjt grundavdrag fr.o.m. 2026.

Det kommande förslaget om kompensation bör träda i kraft den 1 juli 2024. Ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år bör senareläggas till den 1 januari 2027.

Regeringen avser att under våren 2024 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Motionerna

Vänsterpartiet stöder i sin partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag att pensionärer födda

1957 ska kompenseras för den inbetalda högre skatten. Vänsterpartiet förutsätter att pensionärer födda 1957 kompenseras med ränta och att regeringen snarast återkommer med formerna för hur återbetalningen ska ske.

Miljöpartiet välkomnar i sin partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att regeringen nu gör det rätta och ser till så att pensionärer födda 1957 blir kompenserade för den skatteskölden de fick under 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet och i skattelagstiftningen har inneburit att två åldersgrupper, personer födda 1957 respektive personer födda 1959, hamnar i en situation där de behandlas som pensionärer i det ena systemet men inte i det andra.

Utskottet delar därför regeringens bedömning att en kompensation, som i möjligaste mån motsvarar storleken på den skattelättnad som det förhöjda grundavdraget innebär, bör ges till personer födda 1957.

Utskottet delar vidare regeringens bedömning att ikraftträdandet av den höjda åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget bör senareläggas med ett år för personer födda 1959.

Utskottet konstaterar att regeringen har aviserat att den avser att återkomma under våren 2024 med ett förslag. Utskottet finner därför inte skäl att föregripa regeringens pågående arbete och avstyrker motionsförslaget.

Höjd jämförelseränta vid ränteförmån

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en höjning av jämförelseräntan vid ränteförmån.

Bakgrund och gällande rätt

Av reglerna i 61 kap. 15–17 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, framgår att en skattepliktig ränteförmån uppkommer om arbetsgivaren lämnar ett räntefritt lån eller ett lån där räntan är lägre än marknadsräntan till en anställd eller en uppdragstagare. Den anställde eller uppdragstagaren ska då beskattas för förmånen som inkomst av tjänst. Ett belopp motsvarande ränteförmånen är avdragsgillt för den anställde eller uppdragstagaren under inkomst av kapital. En förutsättning för beskattning är att låneavtalet innebär en förmån och att förmånen har erhållits på grund av tjänsten eller uppdraget. En förmån uppkommer om lånet lämnats på villkor som är mer förmånliga än de marknadsmässiga. Uttrycket förmånliga lån används här om räntefria lån eller lån där räntan understiger marknadsräntan som arbetstagare eller uppdragstagare får av arbetsgivaren respektive uppdragsgivaren.

Av förarbetena till bestämmelserna (prop. 1992/93:127 s. 39) framgår att förmån av räntefria lån eller lån där räntan understiger marknadsräntan intar en särställning bland förmånerna eftersom förmånen gäller en kostnad (ränteutgift) som är avdragsgill för den anställda vid beskattningen. Normalt gäller att förmåner som anses som privata levnadskostnader inte är avdragsgilla. En sådan förmån kan dock ha ett betydande värde och det ansågs därför att ränteförmåner inte borde hänföras till kategorin skattefria personavårdsförmåner. Vid värdering av förmånen måste en jämförelse göras mellan de villkor den anställda erbjuds och de som erbjuds allmänheten. Marknadsräntan beaktas således när man avgör om det är en förmån eller inte. Om det är en förmån förmånsbeskattas skillnaden mellan statslåneräntan plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den ränta som låntagaren betalar på sitt förmånliga lån. Om den ränta som låntagaren betalar minst uppgår till jämförelseräntan uppkommer ingen ränteförmån, även om räntan är lägre än marknadsräntan för det aktuella lånet. Värderingen ska i normalfallet göras med utgångspunkt i förhållandena vid lånetillfället.

I fråga om andra lån i svensk valuta, dvs. lån som inte har fast ränta eller liknande, beräknas förmånen på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntan för beskattningsåret. Jämförelseräntan ska som lägst vara 0,5 procentenheter. Vid beräkning av värdet av ränteförmån vid lån som inte har fast ränta eller liknande ska, i de fall statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret har ändrats med minst två procentenheter sedan utgången av november året före beskattningsåret, förmånens värde för tiden juli–december under beskattningsåret beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret plus en procentenhet och den avtalade räntan.

Propositionen

Regeringen föreslår att reglerna om beräkning av ränteförmån ändras. Det görs genom att jämförelseräntan höjs med en halv procentenhet. Jämförelseräntan uppgår därefter till statslåneräntan vid en viss tidpunkt plus en och en halv procentenhet.

Beskattning av ränteförmån bygger på en schablonmässig värdering av förmånen som grundar sig på skillnaden mellan jämförelseräntan och den faktiska räntan på lånet. Jämförelseräntan uppgår till statslåneräntan och ett påslag om en procentenhet. Jämförelseräntan har varit oförändrad sedan den infördes 1993 och det finns enligt regeringen anledning att se över den. Eftersom förmånsvärdet av ränteförmånen uppgår till skillnaden mellan räntan som en låntagare betalar och jämförelseräntan är det en rimlig utgångspunkt att jämförelseräntan ska motsvara räntan som låntagare betalar på lån som inte är förmånliga lån, alltså marknadsräntan. Bestämmelserna om ränteförmån är tillämpliga på alla typer av lån och beroende på typ av lån varierar nivån på marknadsräntan. Eftersom bolåneräntor är relativt lägre och därmed mer

fördelaktiga jämfört med räntor på andra lån bör jämförelseräntan enligt regeringen minst uppgå till en nivå som motsvarar bolåneräntor.

Regeringen anser därför att det är rimligt med ett påslag på statslåneräntan vid beräkningen av jämförelseräntan som gör att jämförelseräntan uppgår till minst samma nivå som bolåneräntorna, eftersom förmånliga lån framför allt förväntas bestå av bostadslån. Sammantaget anser regeringen att jämförelseräntan bör öka med en halv procentenhet, genom att påslaget på statslåneräntan ökar från en procentenhet till en och en halv procentenhet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2024. Ändringarna föreslås tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023. När det gäller förmånliga lån enligt 61 kap. 15 § IL, dvs. lån med en fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan för motsvarande lån, beräknas jämförelseräntan vid upptagande av lån eller omförhandling av lånevillkor. I förhållande till dessa lån kommer ändringarna därför endast att tillämpas på nya lån eller lån som omförhandlas efter den 31 december 2023. När det gäller lån enligt 16 § samma kapitel, t.ex. lån med rörlig ränta, kommer ändringarna att tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2024 oavsett när de ingicks eller omförhandlades.

Motionen

Socialdemokraterna godtar i sin partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del förslaget om höjd jämförelseränta.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det finns anledning att se över den s.k. jämförelseräntan som varit oförändrad sedan början av 1990-talet.

Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag om en ändring av reglerna om beräkning av ränteförmån och att jämförelseräntan därmed höjs med en halv procent för att minst uppgå till en nivå som motsvarar bolåneräntor.

Utskottet tillstyrker vidare förslaget om att jämförelseräntan därefter ska uppgå till statslåneräntan vid en viss tidpunkt plus en och en halv procentenhet.

Skattereform

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en skattereform.
Jämför avvikande mening 2 (V).

Motionen

Vänsterpartiet söker i sin partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del av Nooshi Dadgostar m.fl. mandat för en genomgripande skattereform som ska skapa ett enhetligt, rättvist och legitimt skattesystem – som kan bidra till en långsiktig och stabil finansiering av välfärden. Det mest prioriterade området att komma till rätta med är den urholkade kapitalbeskattningen och den extremt ojämna förmögenhetsfördelningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet konstaterar att det har skett ett stort antal förändringar på skatteområdet sedan skattereformen genomfördes på 1990-talet och att också omvärlden har förändrats sedan dess.

Utskottet är dock inte berett att nu förorda en genomgripande skattereform. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget.

Förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster.

Gällande rätt

Marköverföringar enligt fastighetsbildningslagen

Av 45 kap. 5 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, framgår att överföring av mark eller andel i samfällighet genom fastighetsreglering enligt 5 kap. fastighetsbildningslagen (1970:988) och uppdelning i lotter genom klyvning enligt 11 kap. samma lag anses som avyttring av fastighet, om överföringen eller uppdelningen sker helt eller delvis mot kontant ersättning. Om den kontanta ersättningen uppgår till högst 5 000 kronor ska kapitalvinsten inte tas upp. Om den kontanta ersättningen överstiger 5 000 kronor ska bara så stor del av hela kapitalvinsten tas upp som den kontanta ersättningen, minskad med 5 000 kronor, utgör av den totala ersättningen, minskad med 5 000 kronor. Större belopp än den kontanta ersättningen minskad med 5 000 kronor ska dock inte tas upp.

Allframtidsupplåtelser

Med allframtidsupplåtelse avses att förfoganderätten till en fastighet inskränks för obegränsad tid med stöd av författning eller att nyttjanderätt till eller

servitut i fastigheten upplåts för obegränsad tid, 45 kap. 7 § IL. Om en ägare till en fastighet får engångsersättning för allframtidsupplåtelse, anses en så stor del av fastigheten avyttrad som ersättningen motsvarar av hela fastighetens marknadsvärde vid tiden för det beslut eller den upplåtelse som ersättningen grundar sig på, 45 kap. 6 § IL. Från ersättningen för allframtidsupplåtelsen får avdrag göras för ett omkostnadsbelopp. Omkostnadsbeloppet som får dras av från ersättningen för allframtidsupplåtelse utgörs av den del av hela fastighetens omkostnadsbelopp som belöper på den del som anses avyttrad, dvs. motsvarande del av omkostnadsbeloppet som ersättningen utgör av fastighetens marknadsvärde, 45 kap. 24 § andra stycket IL. Omkostnadsbeloppet får också enligt tredje stycket samma paragraf beräknas till 5 000 kronor för den skattskyldiges samtliga allframtidsupplåtelser under beskattningsåret. Omkostnadsbeloppet får dock inte överstiga de sammanlagda ersättningarna. Det innebär att omkostnadsbeloppet alltid är minst 5 000 kronor.

Att engångsersättningar vid allframtidsupplåtelser ska tas upp som kapitalvinst har gällt som princip sedan 1969 års taxering. För att undanta mindre belopp från beskattning när utrednings- och kontrollarbetet inte stod i rimlig proportion till skatteintäkterna angavs att den skattskyldige från det sammanlagda beloppet av de engångsersättningar som erhållits under beskattningsåret skulle få göra ett avdrag med ett schablonmässigt bestämt belopp på 500 kronor om inte de verkliga kostnaderna hade visats. Det schablonmässigt bestämda omkostnadsbeloppet höjdes till 2 000 kronor 1971 och till 5 000 kronor 1987.

Samfälligheter

En samfällighet är ett antal fastigheter som gemensamt har del i egendom. Det kan t.ex. vara en väg, en gemensam anläggning eller ett markområde. En samfällighet kan antingen förvaltas direkt, s.k. delägarförvaltning, eller genom en för ändamålet särskilt bildad samfällighetsförening, s.k. föreningsförvaltning. Samfällighetens inkomster och utgifter beskattas antingen hos den samfällighetsförening som i förekommande fall förvaltar samfälligheten eller hos delägarna (6 kap. 6 § IL). Samfälligheten beskattas hos förvaltaren (föreningen) bara om samfälligheten är en marksamfällighet eller reglerings-samfällighet som också är en särskild taxeringsenhet (s.k. föreningsbeskattning). I andra fall, vilket också är det vanligaste, beskattas delägarna för sin andel av inkomsterna (s.k. delägarbeskattning).

För att underlätta beskattningen av delägare i samfälligheter finns det generella regler som undantar småbelopp från beskattning. Om den fastighet som har del i en samfällighet är en näringsfastighet behöver fastighetens andel av samfällighetens intäkter och kostnader bara tas upp om överskottet överstiger 600 kronor, 15 kap. 10 § IL. Om fastigheten som har del i en samfällighet ägs av ett privatbostadsföretag behöver avkastning av kapital bara tas upp till den del den överstiger 600 kronor, 39 kap. 26 § IL. Om fastigheten som har del i en samfällighet är en privatbostadsfastighet behöver fastighetens

andel av samfällighetens inkomster som är avkastning av kapital bara tas upp till den del de överstiger 600 kronor, 42 kap. 29 § första stycket IL.

Propositionen

Marköverföringar enligt fastighetsbildningslagen

Regeringen föreslår att kapitalvinsten inte ska tas upp om den kontanta ersättningen vid överföring av mark eller andel i samfällighet genom fastighetsreglering, eller vid uppdelning i lotter genom klyvning, inte överstiger 42 000 kronor.

Beskattningsreglerna för marköverföringar m.m. som genomförs genom fastighetsbildning har enligt regeringen sin grund i samhällets önskan att åstadkomma en ändamålsenlig fastighetsindelning. Till och med 1971 års taxering var sådana marköverföringar skattefria på grund av att möjligheterna till utjämning av värdeskillnader mellan parterna var ganska begränsade. När det blev enklare att lämna kontant ersättning infördes regler om kapitalvinstbeskattning när ersättning för avstådd mark helt eller delvis utgavs i pengar.

När reglerna infördes 1972 ansågs det motiverat att undanta mindre ersättningsbelopp från beskattning. En skattefrihetsgräns på 5 000 kronor infördes för de sammanlagda kontanta ersättningsbeloppen under ett beskattningsår. Ersättning som understeg 5 000 kronor blev då helt skattefri medan en ersättning som översteg 5 000 kronor medförde beskattning av den del av kapitalvinsten som hänförde sig till den erhållna kontanta ersättningen. Lättnadsregeln ändrades 1976 och innebar att beloppsgränsen omvandlades till ett fribelopp, där endast den del av den kontanta ersättningen som översteg 5 000 kronor skulle bli föremål för beskattning.

Enligt regeringen är det av förenklingsskäl motiverat att fribeloppet finns kvar. För att det även fortsättningsvis ska ha samma innebörd som när det infördes bör enligt regeringen beloppsgränsen justeras med hänsyn till den förändring i konsumentprisindex (KPI) som skett. En uppräkningsnivå från 1971 års prisläge till 2022 års nivå (med SCB:s prisomräknare, årsmedeltal) ger ett belopp på 41 800 kronor. Regeringen gör därför bedömningen att en lämpligt avvägd prisjusterad nivå på fribeloppet är 42 000 kronor.

Allframtidsupplåtelser

Regeringen föreslår vidare att omkostnadsbeloppet för den eller de allframtidsupplåtelser som den skattskyldige gör under beskattningsåret får beräknas till sammanlagt 12 000 kronor.

Regeringen anför att det av förenklingsskäl är motiverat att behålla det schablonmässigt bestämda omkostnadsbeloppet vid allframtidsupplåtelser. För att schablonbeloppet även fortsättningsvis ska kunna innebära en reell förenkling vid beskattningen bör beloppet enligt regeringen justeras med hänsyn till förändringen i konsumentprisindex (KPI). En uppräkningsnivå från 1987

års prisläge till 2022 års nivå (med SCB:s prisomräknare, årsmedeltal) ger ett belopp på 11 135 kronor. Regeringen gör därför bedömningen att en lämpligt avvägd prisjusterad nivå på det schablonmässigt bestämda omkostnadsbeloppet är 12 000 kronor.

Samfälligheter

Regeringen föreslår också att överskott i en delägarbeskattad samfällighet bara ska tas upp om det överstiger 1 500 kronor. För privatbostadsfastigheter och fastigheter som innehas av privatbostadsföretag gäller det enligt förslaget bara om överskottet är avkastning av kapital. Uppgift om en privatbostadsfastighets andel av samfällighetens inkomster ska enligt förslaget lämnas i kontrolluppgift till den del inkomsterna överstiger 1 500 kronor.

Enligt regeringen är det av förenklingsskäl motiverat att behålla det beloppsmässiga undantaget vid beskattning av delägare i samfälligheter. För att det beloppsmässiga undantaget även fortsättningsvis ska kunna innebära en reell förenkling vid beskattningen bör beloppet åtminstone justeras med hänsyn till förändringen i konsumentprisindex (KPI). En uppräknings från 2004 års prisläge till 2022 års nivå (med SCB:s prisomräknare, årsmedeltal) ger enligt regeringen ett belopp på 800 kronor. Eftersom det finns ett stort antal samfälligheter bedöms undantaget medföra stora förenklingsvinster. Det är därför rimligt att genomföra en större höjning av det undantagna beloppet än vad som motiveras av utvecklingen av KPI. En lämpligt avvägd prisjusterad nivå på det beloppsmässiga undantaget bedöms därför vara 1 500 kronor.

Förslaget medför även en följdändring i bestämmelserna om kontrolluppgiftsskyldighet om vissa andra förhållanden i 22 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att de föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har lämnat en rad förslag om en förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster. Syftet med regeringens förslag om höjda beloppsnivåer för skattefri inkomst vid marköverföringar m.m., allframfidsupplåtelser och för delägare i samfälligheter är att underlätta och förenkla för företag och enskilda.

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag om en förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster och tillstyrker därmed förslagen.

Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall.

Gällande rätt

Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning i vissa fall

Aktiebolag kan föra över värden till aktieägarna på olika sätt. Tillåtna former för värdeöverföring till aktieägarna anges i 17 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL. Exempel på sådana är vinstutdelning, förvärv av egna aktier och minskning av aktiekapitalet, den bundna överkursfonden eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna. I samtliga dessa fall måste bestämmelserna i aktiebolagslagen iaktas för att värdeöverföringen ska vara tillåten.

Minskning av aktiekapitalet kan genomföras med eller utan indragning av aktier, 20 kap. 2 § ABL. Återbetalning till aktieägarna genom att aktier dras in brukar benämnas inlösen, 20 kap. 9 § ABL. Inlösen av aktier kan genomföras på flera olika sätt.

Ett vanligt sätt att genomföra ett inlösenförfarande är att aktiebolaget gör en aktiesplit (uppdelning av aktier med aktiebolagslagens terminologi, 4 kap. 46 § ABL) med efterföljande obligatorisk inlösen. Varje aktie delas då upp i två eller flera aktier. Som exempel kan nämnas en aktiesplit 2:1, som innebär att varje aktie delas upp i en ordinarie aktie och en inlösenaktie. Inlösenaktierna löses sedan in för ett visst belopp. Det belopp som betalas ut till aktieägarna kallas inlösenbelopp och är vanligen bestämt redan vid tidpunkten för spliten.

Ett annat sätt att genomföra inlösen av aktier är att aktiebolaget tilldelar aktieägarna inlösenrätter. Efter tilldelningen måste varje aktieägare anmäla om de vill använda sina inlösenrätter för att lösa in befintliga aktier, eller så kan rätterna säljas på marknaden innan inlösendagen. Till skillnad från aktiesplit med obligatorisk inlösen krävs det i detta fall ett aktivt agerande från aktieägarnas sida för att delta i inlösenförfarandet. Om aktieägaren förhåller sig passiv förfaller inlösenrätterna utan ersättning.

Beskattningstidpunkten för kupongskatt

Huvudregeln enligt kupongskattelagen är att skattskyldigheten inträder vid utdelningstillfället. Utdelningstillfället skiljer sig åt för avstämningsbolag respektive kupongbolag. För avstämningsbolag är utdelningstillfället den i 4 kap. 39 § ABL avsedda dagen för avstämmning. För kupongbolag är utdelningstillfället den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning.

Utdelningen anses ha blivit tillgänglig för lyftning omedelbart efter det att beslut om utdelningen har fattats, 3 § KupL.

Skyldighet att lämna kontrolluppgift

Av 19 kap. 1 § skatteförordningen (2011:1244), förkortad SFL, framgår att kontrolluppgift ska lämnas om utdelning på delägarätter. Av 21 kap. 1 § SFL framgår att kontrolluppgift ska lämnas om avyttring av delägarätter. Att en aktie är en delägar rätt anges i 48 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229). När inlösenaktierna löses in eller förvärvas av bolaget anses de avyttrade och kontrolluppgift ska då lämnas enligt nuvarande regler.

Propositionen

Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning i vissa fall

Regeringen föreslår att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier ska behandlas som utdelning. Enligt förslaget gäller det dock inte en sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget. Värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas.

Förslagen gäller i inkomstlagen kapital och näringsverksamhet.

Regeringen hänvisar till principen om likformig beskattning och anför att en aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen bör beskattas som utdelning. Regeringen anför vidare att ett aktiebolag under vissa förutsättningar kan förvärva egna aktier enligt bestämmelserna i 19 kap. ABL. Att förvärva egna aktier är också ett sätt för aktiebolag att överföra medel till aktieägarna. Utdelningsbeskattning bör därför enligt regeringen bli aktuell även vid förfaranden som utgör förvärv av egna aktier enligt aktiebolagslagen.

Definition av inlösenaktie

Regeringen föreslår vidare att med inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning.

Regeringen anför att det är tre kriterier som ska vara uppfyllda för att det ska vara fråga om en inlösenaktie. Den tilldelade inlösenaktien ska vara en aktie enligt 4 kap. ABL och inte någon annan form av finansiellt instrument.

En inlösenaktie ska lösas in eller förvärvas av bolaget automatiskt, utan att aktieägaren har någon valmöjlighet. En aktie som bara löses in om aktieägaren anmäler att han eller hon vill delta i inlösenförfarandet är inte en inlösenaktie och ska därför inte utdelningsbeskattas. Det förhållandet att inlösenaktien kan

avyttras på marknaden innan inlösen sker anses inte som en valmöjlighet i detta avseende.

När inlösenaktien tilldelas aktieägaren ska det framgå vilken ersättning som kommer att betalas ut till aktieägaren vid inlösentillfället. Om ersättning ska lämnas kontant ska ett inlösenbelopp vara angivet. Om ersättning ska lämnas i annat än kontanter, t.ex. i form av aktier, ska det klart anges vilket slags tillgångar som avses och i vilken mängd.

Anskaffningsutgiften

När det gäller frågan om anskaffningsutgiften föreslår regeringen att för sådana inlösenaktier som tilldelas aktieägarna och ska behandlas som utdelning ska anskaffningsutgiften motsvara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas av bolaget.

Regeringen har föreslagit att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier behandlas som utdelning. Värdet ska anses uppgå till den ersättning som ska betalas ut när inlösenaktien löses in eller förvärvas. Även om utdelningsbeskattning ska ske när aktieägaren får en inlösenaktie, är inlösenaktien fortfarande en sådan delägar rätt som ska kapitalvinstbeskattas när den avyttras enligt 48 kap. IL.

Enligt regeringen bör det belopp som ska tas upp som utdelning vid tilldelningen därefter dras av vid kapitalvinstberäkningen för att dubbelbeskattning inte ska uppkomma. Inlösenaktiens anskaffningsutgift ska därför uppgå till den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas av bolaget, dvs. inlösenbeloppet.

Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska utgöra underlag för kupongskatt

Regeringen föreslår att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier, ska behandlas som utdelning enligt kupongskattelagen. Det gäller dock inte om tilldelningen görs i utbyte mot aktier i bolaget. Det belopp som motsvarar den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas ska enligt förslaget utgöra underlag för kupongskatt. Den skattskyldige har inte rätt att få tillbaka den kupongskatt som belöper på anskaffningsutgiften.

Om kupongskatt har tagits ut vid tilldelning av inlösenaktie ska den betalning som sker när inlösenaktien löses in inte anses som utdelning för mottagaren.

Regeringen anför att man föreslagit att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller genom att aktiebolaget

förvärvar egna aktier, ska behandlas som utdelning för obegränsat skattskyldiga. Värdet ska anses uppgå till den ersättning som ska betalas ut när inlösenaktien löses in eller förvärvas. Regeringen anför vidare att det av likabehandlingsskäl även bör gälla för begränsat skattskyldiga.

Förslaget innebär enligt regeringen ett avsteg från den kontantprincip som gäller för kupongskatten. Normalt är det en utbetalning (det kan också vara en sakutdelning, dvs. en utdelning av annat än pengar) som ligger till grund för kupongskatt, men i detta fall är det inlösenaktier som tilldelas aktieägarna genom en aktiesplit eller emission. Med hänsyn till att de inlösenförfaranden som nu föreslås bli beskattade som utdelning är mycket lika en kontant utdelning är det enligt regeringen rimligt att kupongskatt tas ut i dessa fall trots att det inte sker någon betalning till aktieägarna.

Beskattningstidpunkten för kupongskatt

Regeringen föreslår att skattskyldigheten för kupongskatt vid tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall inträder vid utdelningstillfället. Utdelningstillfället vid tilldelning av inlösenaktier från avstämningsbolag är enligt förslaget avstämningsdagen.

Regeringen anför att det är avstämningsdagen som avgör såväl vem som är skattskyldig för kupongskatt som när skattskyldigheten inträder för avstämningsbolag. När det gäller inkomstskatt har avstämningsdagen inte någon självständig betydelse utan det är när utdelningen kan disponeras av den skattskyldige som avgör när den ska tas upp.

För kupongbolag, dvs. aktiebolag som inte är avstämningsbolag, föreslår regeringen att utdelningstillfället vid tilldelning av inlösenaktier ska stämma överens med den ordning som för närvarande gäller enligt kupongskattelagen. För dessa bolag bestäms utdelningstillfället för kupongskatt på samma sätt som när det gäller beskattningstidpunkten enligt inkomstskattelagen.

Skyldighet att lämna kontrolluppgift

Regeringen föreslår att kontrolluppgift om utdelning ska lämnas för sådana inlösenaktier vars tilldelning till aktieägarna ska behandlas som utdelning, för såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga fysiska personer. Kontrolluppgift om avyttring av delägar rätt ska enligt förslaget lämnas när inlösenaktier löses in.

Regeringen anför att en aktiesplit inte utlöser någon skyldighet att lämna kontrolluppgift. En aktiesplit med obligatorisk inlösen innebär därför i dag bara skyldighet att lämna kontrolluppgift vid ett tillfälle, när inlösenaktien löses in av bolaget. Nu lämnade förslag innebär enligt regeringen att det vid ett motsvarande förfarande kommer att lämnas två kontrolluppgifter, en när inlösenaktien tilldelas aktieägaren och en när den löses in.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på inlösenaktier som tilldelas aktieägarna efter den 31 december 2024. För inlösenaktier som tilldelas aktieägarna före den 1 januari 2025 gäller äldre bestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har lämnat en rad förslag som innebär en ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall. Syftet med förslagen är bl.a. att värna den svenska kupongskattebasen genom att på ett effektivt sätt kunna ta ut kupongskatt från begränsat skattskyldiga personer på det värde som överförs till aktieägarna vid ett inlösenförfarande.

Utskottet anser att en utgångspunkt i inkomstbeskattningen bör vara att liknande inkomster beskattas lika och att skatteregler inte ska styra de skattskyldigas ekonomiska val.

Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om en ändrad beskattning av inlösenaktier.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en förändring av reglerna om utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.

Jämför avvikande mening 2 (V).

Bakgrund

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. IL. Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person.

3:12-reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående anses vara verksam i betydande omfattning om hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarrens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn och barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan avser belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstlagen tjänst och kapital. När delägaren lyfter utdelningar från företaget eller säljer andelar i bolaget ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital.

Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränobelopp), som bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner, beskattas utdelning och aktiva delägarers vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Utdelning och kapitalvinst över gränobeloppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Regeringen har i proposition 2021/22:27 Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen föreslagit att den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen och den s.k. utomstående regeln ska kompletteras. Förslaget om att komplettera den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen innebär att vid bedömningen av om ett visst företag utgör ett fåmansföretag ska en fysisk person som är delägare och verksam i betydande omfattning i företaget, och samtidigt har ett bestämmande inflytande över en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare som äger andelar i företaget, anses äga den juridiska personens andelar i det prövade företaget. Förslaget syftar till att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag genom att t.ex. en stiftelse ges röststarka aktier i ett fåmansägt företag för att utdelningsinkomster från den

bedrivna verksamheten i företaget ska kunna delas ut till kretsen av verksamma aktieägare utan att bli föremål för den särskilda beskattningen för delägare i fåmansföretag.

Förslaget om en komplettering av utomståenderegeln innebär att ett företag inte anses ägt av utomstående till den del företaget direkt eller indirekt ägs av en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare och företagets verksamma delägare eller en sådan delägars närstående kan få del av medel eller förmåner från den juridiska personen i viss omfattning. Förslaget syftar till att säkerställa att tillämpningen av utomståenderegeln inte leder till oskäliga resultat i strukturer där en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare direkt eller indirekt äger ett fåmansföretag. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2022.

Motionen

I partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att den huvudsakliga effekten av reformen av de s.k. 3:12-reglerna 2006 blev en omfattande inkomstomvandling för höginkomsttagare och ökade möjligheter till skatteplanering för de som tjänar mest. Vänsterpartiet föreslår därför att utdelningar och kapitalvinster från fåmansbolag ska beskattas med 30 procent och att utdelningsutrymmet begränsas genom att gränobeloppet och det lönebaserade utrymmet sänks. Vidare föreslås att det sparade utdelningsutrymmet begränsas genom en årsspärr och att uppräkningsräntan sänks.

Utskottets ställningstagande

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster.

De särskilda skattereglerna, som kallas 3:12-reglerna, har reviderats i flera omgångar under senare år. Den senaste utredningen överlämnade sitt slutbetänkande om en översyn av 3:12-reglerna i november 2016 (SOU 2016:75). Utredningens uppdrag var att dels se över beskattningen vid ägarskiftet i fåmansföretag, dels se över 3:12-reglerna för att begränsa möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling.

För att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag gäller sedan den 1 januari 2022 en utvidgad fåmansföretagsdefinition. Vidare kompletterades den s.k. utomståenderegeln. Bestämmelserna har likaså tillkommit för att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna.

Regeringen tillsatte i maj 2022 en utredning (dir. 2022:44 Förenklade regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag) som bl.a. fått i uppdrag att analysera på vilket sätt och i vilken omfattning 3:12-reglerna kan förenklas. I januari 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv. Kommittén ska bl.a. analysera om reglerna kan förenklas för att underlätta ägarskiften både mellan närstående och till personal. Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2024.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående utredningen och avstyrker därför motionsförslaget.

Investeringsparkonto

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en förändring av reglerna om investeringssparkonton.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 4 (MP).

Bakgrund

En ny schablonbeskattad sparform, investeringssparkonto, infördes 2012 (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Syftet med investeringssparkontot är att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument som aktier och fonder. Ett investeringssparkonto är en schablonbeskattad sparform, vilket betyder att skatten inte baseras på den faktiska avkastningen utan på en årlig skatt beräknad på värdet av tillgångarna på kontot. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes skatten den 1 januari 2018. Schablonintäkten ska beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 1 procentenhet (tidigare 0,75 procentenheter).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Vänsterpartiet att ett tak om 2 miljoner kronor ska införas för sparande på investeringssparkontot. Allt sparande utöver taket ska enligt förslaget beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

I partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Miljöpartiet att tillgångar på investeringssparkontot ska vara skattebefriade upp till ett kapitalunderlag om 50 000 kronor. För kapitalunderlag mellan 50 000 kronor och 1 000 000 kronor ska schablonintäkten beräknas på samma sätt som i dag. På innehav över en miljon kronor ska påslaget på schablonintäkten öka med två tredjedelar av en procentenhet för varje extra miljon upp till ett kapitalunderlag på 10 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Sparformen investeringsparkonto infördes 2012 för att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument. Av offentlig-finansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes schablonavkastningen från statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter till statslåneräntan ökad med 1 procentenhet den 1 januari 2018. I samband med förslaget gjorde regeringen bedömningen att sparande på investeringssparkonto också fortsättningsvis kommer att vara skattemässigt gynnat i förhållande till konventionell kapitalbeskattning och att den skattemässiga neutraliteten mellan olika sparformer kommer att öka. Utskottet hade ingen invändning mot höjningen av beskattningen och tillstyrkte förslaget (prop. 2017/18:1, yttr. 2017/18:SkU1y, bet. 2017/18:FiU1).

Utskottet finner inte skäl att nu förorda ytterligare ändringar av beskattningen av sparande på investeringssparkonto. Motionsförslagen avstyrks därför.

Kapitalbeskattning och arvs- och gåvobeskattning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att höja kapitalbeskattningen, om ändrade regler för kapitalbeskattning och om att införa en arvs- och gåvoskatt.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Kapitalbeskattning

I samband med skattereformen 1991 fick beskattningen av inkomster från kapital den utformning den har i dag – ibland kallad den duala eller den skandinaviska modellen. Den innebär att man beskattar inkomster av kapital separerat från den generella inkomstbeskattningen. Skatt på kapital är skatt på avkastningen på kapitalinnehav. Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till en inkomst av kapital. Som kapitalinkomst beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs en s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares eget kapital mellan inkomstslagen kapital och näringsverksamhet. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras på skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader. Skatten på kapitalinkomsten är proportionell med 30 procent. Om inkomsterna är större än utgifterna tas skatt ut på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna får man på motsvarande sätt en

skattereduktion. Det finns dock en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kronor endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Arvs- och gåvobeskattning

Riksdagen beslutade att de tidigare arvs- och gåvoskatterna skulle avskaffas den 1 januari 2005 (bet. 2004/05:SkU18, rskr. 2004/05:134 och 136). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag att utskottet liksom regeringen ansåg att det inte var möjligt att möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten genom ändrade regler. Kostnaden för att administrera arvs- och gåvoskatten måste också sättas i relation till de intäkter som skatten ger. Mot denna bakgrund och för att underlätta generationsskiften i onoterade bolag ansåg såväl regeringen som utskottet att arvs- och gåvoskatten skulle slopas. Förmögenhetsskatten avskaffades den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag bl.a. att förmögenhetsskattens oenhetliga värderingsregler och många undantag skapade kryphål och uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem som hade stora kapitaltillgångar och resurser. Samtidigt hade många småhusägare kommit att betala förmögenhetsskatt på grund av snabbt stigande taxeringsvärden. Därför uppfattades förmögenhetsskatten som både godtycklig och orättvis.

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del anför Vänsterpartiet att de vill se en reformerad kapitalinkomstbeskattning. Vänsterpartiet föreslår därför bl.a. att utdelning och kapitalvinst från onoterade aktier beskattas med 30 procent.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det i likhet med i många andra länder inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Skatten ska utformas så att den drar in 1 procent av det årliga arvs- och gåvoflödet men ska ha ett ganska stort fri-belopp så att vanliga hushåll som äger sin bostad inte påverkas.

I partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Miljöpartiet att kapitalskatten höjs från 30 till 35 procent för att finansiera prioriterade satsningar på ett sätt som ökar den ekonomiska jämlikheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt förslag om att återinföra arvs- och gåvoskatten. Utskottet har bl.a. hänvisat till de förslag som regeringen lagt fram i syfte att öka den ekonomiska jämlikheten och till att skatten ansetts godtycklig, orättvis, ineffektiv och svåradministrerad. Med hänsyn till det

anförda är utskottet inte berett att nu tillstyrka förslagen om att återinföra en arvs- och gåvoskatt.

När det gäller förändringar på kapitalbeskattningsens område konstaterar utskottet att sådana förändringar berör många människor och att det därför är viktigt att sådana förändringar sker varsamt och över tid.

Utskottet är därför inte berett att nu tillstyrka förslagen om en förändrad kapitalbeskattning. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en översyn av uppskovsreglerna vid fastighetsförsäljning.

Jämför avvikande mening 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehaft. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 procent. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar. När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 procent av kapitalvinsten beskattas. Av kapitalförlusten vid avyttring av en privatbostadsfastighet ska 50 procent dras av (45 kap. 33 § IL).

Vid avyttring av en fastighet beräknas kapitalvinsten som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången (försäljningspriset) minskad med utgifterna för avyttringen (försäljningsutgifterna) och omkostnadsbeloppet. Om den sålda fastigheten är en ersättningsbostad ska vinsten vid kapitalvinstberäkningen ökas med det uppskovsbelopp säljaren har fått. Som ersättning eller försäljningspris räknas det pris som avtalats mellan säljare och köpare. Utgifter för avyttringen ska avräknas från ersättningen och inte inräknas i omkostnadsbeloppet (44 kap. 13 § IL). Som försäljningsutgifter räknas mäklarutgifter och annan försäljningsprovision, advokatutgifter, utgifter för värdering av fastigheten och andra utgifter som säljaren har haft för försäljningen. De principer för kapitalvinstbeskattning av fastigheter som beskrivits ovan gäller också för bostadsrätter. Icke yrkesmässig avyttring av bostadsrätter beskattas alltså i kapital, medan yrkesmässig avyttring beskattas i näringsverksamhet.

För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostäder i småhus och äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 procents kapitalvinstskatt, kan uppskov med vinstbeskattningen beviljas om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid från avyttringen. Som villkor

gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden skulle ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovsmöjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007, men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som skedde under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att göra det möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskattade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige.

I samband med att den statliga fastighetskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift höjdes kapitalvinstskatten för privatbostäder från 20 till 22 procent av vinsten. Möjligheten att skjuta upp beskattningen av kapitalvinsten genom uppskov kvarstod, men nya uppskovsbelopp begränsades till högst 1,6 miljoner kronor. Vidare ändrades beräkningen av uppskovsbeloppets storlek när ersättningsbostaden var billigare. Möjligheten till fortsatt uppskov när en bostad övergår genom arv, testamente, gåva eller bodelning slopades med undantag för vissa övergångar inom familjen.

Som en del i finansieringen av omläggningen av bostadsbeskattningen var uppskovsbeloppen räntebelagda fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som hade fått uppskov skulle ta upp en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Schablonintäkten beräknades till 1,67 procent av det uppskovsbelopp som fanns vid ingången av inkomståret. Skatten var sedan 30 procent av schablonintäkten. Skatten motsvarade därmed ca 0,5 procent av uppskovsbeloppet. Vidare sänktes taket för uppskovsbeloppet från 1,6 miljoner kronor till 1,45 miljoner kronor för avyttringar som skedde fr.o.m. den 1 januari 2010.

Den 1 januari 2017 beslutade riksdagen att enligt regeringens förslag införa tidsbegränsade förändringar av reglerna för uppskov med beskattningen av kapitalvinsten. För försäljningar som genomförs under perioden den 21 juni 2016–30 juni 2020 slopades taket för uppskovsbeloppet vid försäljning av privatbostäder. Dessutom infördes samtidigt en ändring av metoden för att beräkna uppskovsbeloppet vid köp av en billigare bostad, som bl.a. innebär att uppskov alltid kan ges på någon del av vinsten. Denna beräkningsmetod är en återgång till det system som gällde fram till 2008. Syftet med ändringarna är att öka rörligheten på bostadsmarknaden. För att på längre sikt underlätta rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 13 maj 2020 att enligt regeringens förslag göra en ändring i systemet med uppskov med beskattning av kapitalvinst vid avyttring av privatbostad genom att höja taket för uppskovsbeloppet från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor för avyttringar som görs efter den 30 juni 2020.

För att öka utbudet av bostäder till försäljning och skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 25 november 2020 att enligt regeringens förslag avskaffa schablonintäkten på uppskovsbeloppet. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Motionen

I partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Miljöpartiet en översyn av uppskovsreglerna vid försäljning av bostad för att åstadkomma en större rörlighet på bostadsmarknaden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att reglerna om kapitalvinst vid fastighetsförsäljning har genomgått flera förändringar de senaste åren.

För att skapa ett effektivare utnyttjande av bostadsbeståndet ändrades den 1 januari 2017 metoden för beräkning av uppskovsbeloppet vid förvärv av en billigare ersättningsbostad.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020.

Vidare är schablonintäkten på uppskovsbeloppet sedan den 1 januari 2021 slopad eftersom den antogs kunna leda till inlåsnings effekter i oönskade boendesituationer och minskad ekonomisk möjlighet att köpa en ny bostad.

Utskottet konstaterar också att Skatteverket på regeringens uppdrag har redovisat flera förslag på ändringar av kapitalvinstbeskattningen av privatbostäder i promemorian Förenklad beskattning och förbättrad service vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att förorda om en översyn av uppskovsreglerna vid fastighetsförsäljning. Utskottet avstyrker därför motionsförslaget.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa en statlig fastighetsskatt och om en utredning om att slopa fastighetsavgiften under vissa förutsättningar.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 3 (C).

Fastighetsskatt

Den statliga fastighetsskatten betalas bl.a. för hyresfastigheter och industrifastigheter, enligt 1 och 3 §§ lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. För hyresfastigheter är den statliga fastighetsskatten 0,4 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för hyreshus, bostäder som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som saknar byggnadsvärde

(på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor). Fastighets-skatten är 0,1 procent av taxeringsvärdet för alla byggnadsenheter med lokaler och tillhörande tomtmark. För ägarlägenheter är den statliga fastighetsskatten 1,0 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för ägarlägenheter, ägarlägenheter som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Fastighetsavgift

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kronor per värderingsenhet, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften ska årligen räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. Uttaget av kommunal fastighetsavgift har begränsats för pensionärer och personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3). Genom riksdagens beslut hösten 2009 (prop. 2009/10:33, bet. 2009/10:SkU15) utvidgades systemet med kommunal fastighetsavgift den 1 januari 2010 så att det även omfattar fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde, dvs. hus för vilka värdet understiger 50 000 kronor, och tomtmark för småhus som är bebyggd med småhus på ofri grund, t.ex. bostadshus på en tomt som arrenderas. Utvidgningen finansierades genom att taket för uppskovsbelopp sänktes från 1,6 till 1,45 miljoner kronor den 1 januari 2010.

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare anförs att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla inkomster.

I partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås en utredning om att slopa fastighetsavgiften de första fem åren för den som för permanentboende tar över en byggnad som inte använts under en lång tid.

Utskottets ställningstagande

Fastighetsskatten avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift. I samband med avskaffandet anförde utskottet bl.a. att skatten uppfattades som orättvis och saknade legitimitet. Vidare anförde utskottet att skatten genom sin utformning inte i tillräcklig grad beaktar principen om att skatt betalas efter bärkraft och att den i vissa fall gav upphov till likviditetsproblem (bet. 2007/08:SkU10).

Utskottet anser att dessa skäl fortfarande gör sig gällande och är därmed inte berett att tillstyrka förslag om att införa en statlig fastighetsskatt. Utskottet är heller inte berett att tillstyrka förslag om en utredning av möjligheten att under vissa förutsättningar slopa fastighetsavgiften. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Andrahandsuthyrning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om ändrade regler för andrahandsuthyrning.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund

För att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet mer effektivt och på så vis stimulera till en rörligare arbetsmarknad höjdes schablonavdraget för uthyrning av privatbostäder från 21 000 kronor till 40 000 kronor den 1 januari 2013 (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, yttr. 2012/13:SkU1y). Den 1 februari 2013 började lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad att gälla. Den största nyheten med lagen är att den ger hyresvärderna och hyresgästen en större frihet att komma överens om hyran. Lagen gäller när en lägenhet hyrs för att användas som bostad under förutsättning att uthyrningen inte är en del av en näringsverksamhet. En person som hyr ut en bostad som han eller hon under en tid inte har behov av bedriver normalt inte näringsverksamhet. En person som hyr ut tre bostäder eller fler anses normalt bedriva näringsverksamhet. Om en person upplåter flera bostäder gäller lagen bara för den första upplåtelsen. För de senare gäller i stället reglerna i 12 kap. jordabalken (hyreslagen). De bostäder som hyrs ut enligt lagen kan t.ex. vara villor, bostadsrättslägenheter som hyrs ut av bostadsrättshavaren, möblerade och omöblerade rum eller ägarlägenheter. En uthyrning av en hyresrätt i andra hand omfattas dock inte av lagen.

Motionen

I partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del anför Centerpartiet att andrahandsuthyrning är viktig för en väl

fungerande bostadsmarknad. Centerpartiet föreslår därför liberalare skatte-regler för att det ska bli enklare och mer attraktivt för privatpersoner att bidra till fler tillgängliga bostäder på marknaden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige ska ha en långsiktig och hållbar bostadspolitik för alla. En väl fungerande bostadsmarknad i hela landet är en viktig förutsättning för människors trygghet och livskvalitet, och för en konkurrenskraftig ekonomi och tillväxt.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket den 1 juli 2020 för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor.

Regeringen beslutade i december 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (dir. 2020:125). Utredningen överlämnade i april 2022 sitt betänkande Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12). Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Regeringen beslutade vidare i maj 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att överväga en utvidgning av systemet med ägarlägenheter och införandet av en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder (dir. 2023:62). Syftet är att göra det möjligt för fler människor att äga sitt boende och att öka mångfalden av boendeformer i Sverige.

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna (Tidöavtalet) redovisas ett antal reformambitioner på skatteområdet som ska förverkligas under mandatperioden. Regeringen har därför i april 2023 bl.a. remitterat ett förslag om att schablonavdraget vid uthyrning av privatbostadsfastigheter, privatbostäder och hyreslägenheter ska höjas från 40 000 kronor till 50 000 kronor för att stimulera till ökad uthyrning av bostäder och möjliggöra ett effektivt nyttjande av bostadsbeståndet.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motionsförslaget.

Tilläggsskatt för företag i stora koncerner

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringen bedömning att det bör införas en tilläggsskatt för företag i stora koncerner.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att det bör införas bestämmelser i svensk rätt som motsvarar de materiella bestämmelserna i minimibeskattningsdirektivet, vars syfte är att uppnå en effektiv minimibeskattnings av enheter som ingår i

stora nationella eller multinationella koncerner. Bestämmelserna bör tas in i en särskild lag om tilläggsskatt.

Avsikten med det kommande förslaget är att införa rådets direktiv (EU) 2022/2523 om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen i svensk rätt genom en särskild lag, lagen om tilläggsskatt. Även nödvändiga bestämmelser om förfarandet kommer att införas. Ett syfte med bestämmelserna är att förhindra vinstförflyttning till jurisdiktioner med låg eller ingen beskattning. Direktivet bygger på de modellregler med tillhörande kommentar som OECD/G20:s inkluderande ramverk (IF) arbetat fram. Enligt det kommande förslaget ska nationella och multinationella koncerner med en årlig intäkt motsvarande minst 750 miljoner euro vara föremål för en effektiv skatt om minst 15 procent på en särskilt definierad skattebas. Regeringen beslutade den 31 augusti 2023 att inhämta Lagrådets yttrande och avser att under 2023 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2024.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas bestämmelser i svensk rätt som motsvarar de materiella bestämmelserna i minimi-beskattningsdirektivet, vars syfte är att uppnå en effektiv minimibeskattningsnivå av enheter som ingår i stora nationella eller multinationella koncerner.

Förenklad bolagsbeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en tillfällig bankskatt, en beredskapsskatt, en tillfällig skatt på elbolagens övervinster och en förenklad bolagsbeskattning.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Riskskatt för kreditinstitut

Den 1 januari 2022 infördes en riskskatt för kreditinstitut (bet. 2021/22:SkU11). Skattskyldigheten gäller för de kreditinstitut vars sammanlagda skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett visst gränsvärde. För utländska kreditinstitut beaktas endast skulder som kan hänföras till verksamhet som kreditinstitutet bedriver från filial i Sverige.

Tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023

För att försöka lindra de negativa konsekvenserna av de ökande energipriserna och de stora svängningarna på elmarknaden infördes den 1 januari 2023 en tillfällig skatt för vissa företag under 2023 (bet. 2022/23:SkU9). Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster för vissa företag motsvarar det s.k. solidaritetsbidraget som ska betalas av företag inom den fossila sektorn som Europeiska kommissionen presenterat som ett av flera förslag för att hantera de hastigt ökande energipriserna (förordningen (EU) 2022/1854 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna).

Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter.

Den 1 mars 2023 infördes en tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter som motsvarar reglerna om ett tak för marknadsintäkter, som även det är en åtgärd enligt EU-förordningen om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna (bet. 2022/23:FiU33). Den tillfälliga skatten innebär att elproducenter som producerar och säljer el från skattepliktiga kraftslag och har en realiserad intäkt över intäktstaket 1 957 kronor per megawattimme beskattas med 90 procent av intäkterna över 1 957 kronor per megawattimme. Endast el som framställdes under kalendermånaderna mars t.o.m. juni 2023 var skattepliktig enligt den nya lagen.

Motionerna

I partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Socialdemokraterna att det införs en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, dvs. den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Förslaget innebär en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt.

Vidare föreslår Socialdemokraterna yrkandena 3 och 4 i denna del en beredskapsskatt för att finansiera försvaret. Skatten ska betalas av de som har störst bärkraft och särskilt angeläget är att se över 3:12-reglerna. Beredskapsskatten ska vara enkel att betala och administrera, svår att skatteplanera runt och bidra till finansieringen av försvaret.

I partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Vänsterpartiet att en ny tillfällig skatt på elbolagens övervinster införs för att motverka elbolagens övervinster och där pengarna ska återföras till hushållen.

Vidare föreslår Vänsterpartiet i yrkandena 5 och 6 i denna del att en tillfällig bankskatt på 50 procent av bankernas övervinster införs under perioden 2024–2026 och att den kan förlängas om den bristande konkurrensen kvarstår. Med övervinster avses den genomsnittliga övervinsten under de fem senaste åren.

I partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Centerpartiet en ny företagsform, s.k. mikroföretag, som gör det möjligt att enkelt pröva en affärsidé. Förslaget innebär en enklare

beskattning upp till en inkomst på 350 000 kronor baserad på företagets omsättning.

I partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Miljöpartiet en tillfällig skatt på bankernas övervinster. Skatten ska tas ut på räntenettot.

Utskottets ställningstagande

För att stärka de offentliga finanserna och hålla den offentliga skuldsättningen på en lägre nivå och därigenom skapa utrymme för att klara en framtida finansiell kris infördes den 1 januari 2022 en riskskatt för vissa systemviktiga kreditinstitut. För att komma till rätta med de höga energipriserna infördes en tillfällig skatt på elbolagens övervinster under perioden den 1 mars t.o.m. den 30 juni 2023.

Utskottet är med hänsyn till det anförda inte berett att nu förorda om ytterligare beskattning av bankernas respektive elbolagens övervinster.

Utskottet är heller inte berett att förorda om en beredskapsskatt eller en enklare beskattning av mikroföretag på de sätt som föreslagits.

Motionsförslagen avstyrks därför.

Sänkt skatt på bensin och diesel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om ändrad skatt på bensin och diesel för 2024 och om hur skatten ska bestämmas för 2025.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avvisa regeringens bedömning och om att slopa den tillfälliga sänkningen av skatten på bensin och diesel som genomfördes 2023.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Skatt på drivmedel

De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt på bränslen finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Energiskatt och koldioxidskatt tas ut på drivmedel som bensin och diesel. Skattesatserna på drivmedel framgår av 2 kap. 1 § LSE. Enligt 2 kap. 1 b § LSE ska regeringen årligen före november månads utgång fastställa det kommande kalenderårets omräknade energi- och koldioxidskattesatser. Hur skattesatserna ska omräknas framgår av lagen om skatt på energi och de omräknade skattebeloppen fastställs i förordning. Sedan 1994 räknas energi- och koldioxidskattesatserna på bl.a. bensin och diesel om med hänsyn till förändringar i konsumentprisindex (KPI). För bensin och diesel beaktas sedan den 1 januari 2016 även

utvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) genom ett schabloniserat tillägg vid omräkningen. Under perioden den 1 juli–31 december 2019 räknades dock skattebeloppen för bensin och diesel om utan det schabloniserade tillägget (prop. 2018/19:94, bet. 2018/19:SkU22). Vidare har regeringen vid två tillfällen lämnat förslag om att den årliga BNP-indexeringen inte ska tillämpas, senast i proposition 2020/21:196 Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022. Riksdagen beslutade under 2022 om både permanenta och tillfälliga sänkningar av energiskatten på bensin och diesel för att möta de höga drivmedelspriserna (jfr prop. 2021/22:84, bet. 2021/22:SkU19, rskr. 2021/22:201 och prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248).

Tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel från den 1 januari 2023

I proposition 2022/23:17 Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel och sänkt skatt på bränslen i viss värmeproduktion konstaterade regeringen att indexomräkningen av skattesatserna för bensin och diesel enligt gällande regler skulle leda till markant ökade drivmedelspriser om inte de indexerade skattebeloppen sänktes. För att möta de höga drivmedelspriserna föreslog regeringen därför tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel med 80 öre per liter under 2023–2025 (med följdändringar för lågbeskattad olja). Regeringen bedömde samtidigt att långsiktiga styrsignaler genom bl.a. koldioxidprissättning och energibeskattningsregler är viktiga för att nå Sveriges långsiktiga ambitioner på klimat- och energiområdet. Det bedömdes därför lämpligt att de föreslagna sänkningarna endast ska vara tillfälliga och gälla under tre år. Regeringen anförde också att nivån på drivmedelsskatter dock kan komma att förändras om prisläget motiverar det. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51).

Propositionen

För att motverka ökade pumppriser och för att mildra inflationens konsekvenser gör regeringen bedömningen att energiskatten på bensin (miljöklass 1) bör 2024 sänkas med 1 krona och 31 öre per liter jämfört med den nivå som skulle ha gällt med nuvarande regler om indexomräkning. Summan av energi- och koldioxidskatten för sådan bensin blir då 60 öre lägre per liter 2024 än skatten 2023. Efter indexering av energi- och koldioxidskatten på övrig bensin bör energiskatten sänkas så att summan av energi- och koldioxidskatten blir 60 öre lägre per liter än skattenivån 2023. Energiskatten på alkylatbensin bör 2024 höjas med 10 öre per liter jämfört med den nivå som skulle ha gällt med nuvarande indexeringsregler för att inte riskera att skatten understiger EU:s minimiskattenivå.

Energiskatten på diesel (miljöklass 1) bör 2024 sänkas med 341 kronor per kubikmeter jämfört med den nivå som skulle ha gällt med nuvarande indexeringsregler. Efter en sådan sänkning kvarstår en tillräcklig marginal för att inte

riskera att skatten underskrider EU:s minimiskattenivå. Energiskatten på diesel i övriga miljöklasser bör ändras på motsvarande sätt. Skatten på s.k. märkt diesel bör sänkas så att den totala skatten understiger skatten för diesel i miljöklass 1, för att inte strida mot Rådets direktiv (95/60/EG) av den 27 november 1995 om märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen som förutsätter att det är den lägst beskattade dieseln som ska förses med märk- och färgämne. Regeringen gör bedömningen att koldioxid-skatten på s.k. märkt diesel bör 2024 sänkas med 259 kronor per kubikmeter jämfört med den nivå som skulle ha gällt med nuvarande indexeringsregler.

Vidare gör regeringen bedömningen att för 2025 bör energi- och koldioxid-skatten på bensen och diesel och andra bränslen bestämmas utifrån en omräkning av skattesatserna från 2024 års nivåer. För bensen (utom alkylatbensen) bör dock de omräknade energiskattebeloppen sänkas med 60 öre per liter.

De energi- och koldioxidskattesatser som ska gälla för bränslen under 2024 och 2025 bör enligt regeringen framgå direkt av LSE.

Det kommande förslaget för 2024 bör träda i kraft den 1 januari 2024 och för 2025 den 1 januari 2025.

Regeringen lämnade den 19 oktober 2023 propositionen 2023/24:24 Sänkt skatt på bensen och diesel och sänkt skatt på jordbruksdiesel.

Motionerna

Regeringens bedömning om sänkt skatt på bensen och diesel avvisas av Socialdemokraterna i partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del, av Vänsterpartiet i partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del, av Centerpartiet i partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och av Miljöpartiet i partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del.

I partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Muharrem Demirok m.fl. (C) även att den sänkning av skatten på bensen och diesel som genomfördes i budgetpropositionen för 2023 dras tillbaka.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att skatten på bensen och diesel bör sänkas för att motverka ökade pumppriser och för att mildra inflationens konsekvenser. Utskottet tillstyrkte också regeringens förslag i samband med budgetpropositionen för 2023 att sänka energiskatten på bensen och diesel tillfälligt under tre år med 80 öre per liter utifrån de skattesatser som skulle ha gällt fr.o.m. den 1 januari 2023 (yttr. 2022/23:SkU1y). Utskottet konstaterade då att indexomräkningen av skattesatserna för bensen och diesel enligt gällande regler skulle ha lett till markant ökade drivmedelspriser om inte de indexerade skattebeloppen hade sänkts.

Mot denna bakgrund delar utskottet regeringens bedömning om ändrad skatt för bensin och diesel för 2024, om hur skatten ska bestämmas för 2025 och om att de skattesatser som ska gälla för bränslen under 2024 och 2025 bör framgå direkt av lagen om skatt på energi. Vidare avstyrker utskottet motionsförslagen i motsvarande delar.

Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk samt kvartalsvis återbetalning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att en utökad nedsättning av skatten på diesel inom jord- skogs- och vattenbruk bör gälla även under 2024 samt att en ansökan om återbetalning av skatten bör omfatta ett kalenderkvartal i stället för ett helår.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avvisa regeringens bedömning samt om att nedsättningen av skatten ska ersättas med ett jordbruksavdrag.

Jämför avvikande mening 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Tillfälligt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

En tillfälligt utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt på s.k. jordbruksdiesel infördes under 2022 mot bakgrund av att priset på flera viktiga insatsvaror inom jord-, skogs- och vattenbruksverksamheterna ökat kraftigt, inte minst på grund av kriget i Ukraina. Riksdagen beslutade därefter på förslag från regeringen att förlänga åtgärden t.o.m. den 31 december 2023 (prop. 2022/23:69, bet. 2022/23:SkU17, rskr. 2022/23:200). I juni 2023 beslutade riksdagen, med anledning av förändringar i de gruppundantagsförordningar som tillämpas bl.a. på energiområdet, en anpassning av nedsättningen av koldioxidskatten för jordbruksdieseln (prop. 2022/23:112, bet. 2022/23:SkU21, rskr. 2022/23:258).

SOU 2021:67 Vägen mot fossiloberoende jordbruk

Regeringen tillsatte under februari 2020 en utredning med uppdrag att föreslå åtgärder och styrmedel för att stödja en utveckling mot ett fossiloberoende jordbruk. Utredningen lämnade i juli 2021 sitt betänkande Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67). I betänkandet föreslås bl.a. att det införs ett jordbruksavdrag som baseras på företagets intäkter. Jordbruksavdraget ska omfatta företag inom jord-, skogs- och vattenbruk. Den andra delen av skatteväxlingen innebär en stegvis utfasning av den återbetalning av

energi- och koldioxidskatten på diesel som jord-, skogs- och vattenbruksföretag i dag kan ansöka om.

Betänkandet har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att en utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt på diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet bör gälla även för sådan förbrukning som sker under 2024. För sådan förbrukning som sker under 2024 bör återbetalning av koldioxidskatt beviljas med 2 456 kronor per kubikmeter och av energiskatt med 1 470 kronor per kubikmeter. Ansökan om återbetalning av skatt bör göras per kalenderkvartal. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2024.

Regeringen anför att en tillfälligt utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt på s.k. jordbruksdiesel infördes under 2022 mot bakgrund av att priset på flera viktiga insatsvaror inom jord-, skogs- och vattenbruksverksamheterna ökat kraftigt, inte minst på grund av kriget i Ukraina (prop. 2021/22:270, bet. 2021/22:FiU50, rskr. 2021/22:471). Åtgärden motiverades också av att upprätthålla och stärka svensk livsmedelsproduktion under den extraordinära situation som rådde på grund av händelserna i omvärlden. I budgetpropositionen för 2023 bedömde regeringen att dessa förhållanden kommer att kvarstå under hela 2023 (prop. 2022/23:1 s. 213 och 214. Riksdagen beslutade därefter på förslag från regeringen att förlänga åtgärden t.o.m. den 31 december 2023 (prop. 2022/23:69, bet. 2022/23:SkU17, rskr. 2022/23:200). I finansplanen till budgetpropositionen för 2023 anförde regeringen även att den kommer att verka för att skatten på jordbruksdiesel ska ligga på EU:s miniminivå under 2024 och 2025 (prop. 2022/23:1 s. 20).

Regeringen bedömer att konkurrenskraften inom svensk livsmedelsproduktion måste förbättras. Med anledning av detta, och mot bakgrund av att de förhållanden som motiverade åtgärden i första läget kvarstår, bedömer regeringen därför att en utökad nedsättning av skatten på jordbruksdiesel bör gälla även för sådan förbrukning som sker under 2024.

Vidare anför regeringen att livskraftiga företag inom främst jordbruket är en förutsättning för en motståndskraftig inhemsk livsmedelsproduktion. En övergång från återbetalning helårsvis till kvartalsvis återbetalning kan enligt regeringen stärka likviditeten hos näringsidkare inom de berörda sektorerna och på så vis förbättra deras förutsättningar att möta den rådande lågkonjunkturen och de stigande priserna på insatsvaror. Regeringen bedömer därför att reglerna om återbetalning av skatt bör ändras så att en ansökan om återbetalning omfattar en period om ett kalenderkvartal.

Regeringen lämnade den 19 oktober 2023 proposition 2023/24:24 Sänkt skatt på bensin och diesel och sänkt skatt på jordbruksdiesel.

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del avvisar Nooshi Dadgostar m.fl. (V) regeringens bedömning om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

I partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Muharrem Demirok m.fl. (C) att det nuvarande avdraget för jordbruksdiesel som gång på gång förlängts av regeringen görs om till ett teknikneutralt jordbruksavdrag som behandlar alla drivmedel lika, samt att detta avdrag permanentas.

I partimotion 2023/24:2689 yrkandena 3 och 4 i denna del avvisar Märta Stenevi m.fl. (MP) regeringens bedömning om sänkt skatt på diesel inom jord- och skogsbruk till förmån för ett jordbruksavdrag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att en tillfälligt utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt på s.k. jordbruksdiesel infördes under 2022 mot bakgrund av att priset på flera viktiga insatsvaror inom jord-, skogs- och vattenbruksverksamheterna ökat kraftigt och för att upprätthålla och stärka svensk livsmedelsproduktion under den extraordinära situation som rådde på grund av händelserna i omvärlden. Utskottet anser att konkurrenskraften inom svensk livsmedelsproduktion måste förbättras och konstaterar att de förhållanden som motiverade åtgärden i första läget alltjämt kvarstår.

Utskottet delar därför regeringens bedömning att en utökad nedsättning av skatten på jordbruksdiesel bör gälla även för sådan förbrukning som sker under 2024 samt att en ansökan om återbetalning av skatten bör omfatta ett kalenderkvartal i stället för ett helår.

Vidare konstaterar utskottet att betänkandet Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67) bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser att denna beredning inte ska föregripas och är därmed inte berett att nu ställa sig bakom ett förslag om att införa ett jordbruksavdrag som ersätter dagens nedsättning av dieselskatten.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet de aktuella motionsförslagen.

Justerad skatt på naturgrus och avfall

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om höjd skatt på naturgrus och avfall för 2024, om hur skattebeloppen för 2025 och efterföljande kalenderår ska bestämmas för dessa skatter samt om att s.k. BNP-indexering ska tas bort för dessa skatter.

Propositionen

Regeringen föreslår att skattesatsen för skatt på naturgrus för 2024 ska vara 22 kronor per ton naturgrus. Skattesatsen för skatt på avfall för 2024 ska vara 725 kronor per ton avfall. För 2025 och efterföljande kalenderår ska skattebeloppen åter bestämmas genom omräkning utifrån KPI men med utgångspunkt i gällande skattesatser och förändringar i KPI mellan juni 2023 och juni året före det år som omräkningen avser. Det årliga schabloniserade tillägget om två procentenheter, s.k. BNP-indexering, ska tas bort för båda dessa skatter. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Skattesatserna för naturgrus och avfall omräknas årligen dels med beaktande av förändring av KPI, dels med ett schabloniserat tillägg om två procentenheter, s.k. BNP-indexering. Motivet vid införandet av BNP-indexeringen av skatterna för naturgrus och avfall var att öka skatternas miljöstyrande effekt genom att låta priset hålla ungefär jämna steg med den reala inkomstökningen. Regeringen anför att inget tyder på att de externa negativa effekterna av brutet naturgrus eller deponerat avfall ökar i takt med inkomstutvecklingen. Detta innebär att skattesatserna årligen höjs utan att höjningen motiveras av motsvarande ökat behov av miljöstyrning. Enligt regeringen kan det därför anses vara mer lämpligt att med jämna mellanrum se över skattesatserna och då överväga om förändringar är styrningsmässigt motiverade. Regeringen föreslår därför att BNP-indexeringen av skatterna på naturgrus respektive avfall slopas.

En realvärdesäkring av skattesatserna inför 2024 baserat på 2023 års skattebelopp omräknat med förändringen av KPI mellan juni 2022 och juni 2023 (9,31 procent) skulle resultera i en skattesats för naturgrusskatt om 21 kronor per ton naturgrus (19 kronor · 1,0931) respektive en skattesats för avfallsskatt om 693 kronor per ton deponerat skattepliktigt avfall (634 kronor · 1,0931). Regeringen anser att det är nödvändigt att skattesatserna höjs 2024 utöver vad en realvärdesäkring innebär, för att skatternas miljöstyrande effekt ska stärkas. Regeringen föreslår därför att skattesatserna för naturgrus och avfall ska höjas till 22 kronor per ton brutet naturgrus respektive 725 kronor per ton deponerat skattepliktigt avfall för år 2024.

Vidare föreslår regeringen att årtalen i respektive indexeringsbestämmelse justeras som en följd av att skattesatserna för 2024 regleras direkt i lagtext. Det innebär att omräkning ska ske för kalenderår 2025 och framåt, samt att basåret i respektive bestämmelse ändras till 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att den miljöstyrande effekten av skatterna på naturgrus och avfall stärks. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att BNP-indexeringen av skatterna bör slopas eftersom det är mer lämpligt att se över skatten på naturgrus och avfall med jämna mellanrum och då överväga om förändringar är motiverade ur ett miljöstyrande perspektiv.

Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till förändringar av beskattningen av naturgrus och avfall.

Avskaffad skatt på plastbärkassar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att avskaffa skatten på plastbärkassar.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att behålla skatten på plastbärkassar.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen föreslår att skatten på plastbärkassar avskaffas genom att lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar upphävs. Lagen om upphävande av lagen om skatt på plastbärkassar föreslås träda i kraft den 1 november 2024. Vidare föreslår regeringen som en följdändring att hänvisningar till lagen om skatt på plastbärkassar tas bort i skatteförfarandelagen (2011:1244), lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och tullagen (2016:253). Ändringar i dessa lagar föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

I 2023 års ekonomiska vårproposition angavs att regeringen inför budgetpropositionen för 2024 avser att remittera ett förslag om att avskaffa eller kraftigt sänka skatten på plastbärkassar (prop. 2022/23:100 s. 21). I april 2023 remitterades promemorian Förslag om sänkt skatt på plastbärkassar inför budgetpropositionen 2024. Skatten infördes i mars 2020 i syfte att uppnå EU:s förbrukningsmål för plastbärkassar. Förbrukningsmålen tillkom 2015 med hänvisning till att förbrukningsnivån för plastbärkassar i EU bedömdes leda till stor nedskräpning och därmed förorening av miljön samt till ett ineffektivt utnyttjande av resurser (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/720 av den 29 april 2015 om ändring av direktiv 94/62/EG när det gäller att minska förbrukningen av tunna plastbärkassar, skäl 2). Regeringen anför att minskad förbrukning av plastbärkassar innebär i vissa fall en övergång till andra typer av bärkassar, bl.a. pappersbärkassar. Produktion av pappersbärkassar kräver typiskt sett högre energi- och vattenförbrukning än produktion av plastbärkassar. Även om skatten bedöms bidra till att minska användningen av plastbärkassar, bedöms den alltså samtidigt kunna leda till ökad resursförbrukning.

År 2021 var förbrukningen 14 tunna plastbärkassar per person och 2022 var förbrukningen 17 tunna plastbärkassar. Det visar att förbrukningen med god marginal understiger EU:s förbrukningsmål på 40 tunna plastbärkassar per person och år. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att EU:s förbrukningsmål uppnås även utan en skatt på plastbärkassar. Skatten bedöms därmed

inte vara nödvändig för att uppnå förbrukningsmålet, samtidigt som skatten har vissa negativa effekter, såsom administrativa kostnader för myndigheter och skattskyldiga och dessutom kan leda till ökad resursförbrukning. Regeringen föreslår därför att skatten på plastbärkassar avskaffas.

Vidare föreslår regeringen att hänvisningar till lagen om skatt på plastbärkassar tas bort i skatteförfarandelagen, lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och tullagen eftersom de inte längre skulle fylla någon funktion.

Motionerna

Regeringens förslag om avskaffad skatt på plastbärkassar avvisas av Socialdemokraterna i partimotion 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del, av Vänsterpartiet i partimotion 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del, av Centerpartiet i partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och av Miljöpartiet i partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att skatten på plastbärkassar infördes 2020 i syfte att uppnå EU:s förbrukningsmål för plastbärkassar. Regeringen gör bedömningen att EU:s förbrukningsmål uppnås även utan en skatt på plastbärkassar och att skatten därmed inte bedöms vara nödvändig för att uppnå förbrukningsmålet, samtidigt som skatten har vissa negativa effekter såsom administrativa kostnader för myndigheter och skattskyldiga och dessutom kan leda till ökad resursförbrukning. Utskottet delar denna bedömning.

Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet regeringens förslag om att avskaffa skatten på plastbärkassar och avstyrker de aktuella motionsförslagen.

Befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att el för infångning av koldioxid (s.k. CCS) bör få delvis befrielse från energiskatt.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att elektrisk kraft som förbrukas i utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en industrianläggning, eller i en anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft

eller en kombination av dessa, bör få delvis befrielse från energiskatt. Energiskatt bör tas ut med 0,6 öre per kilowattimme för den elektriska kraft som förbrukas i sådan utrustning för infångning av koldioxid (s.k. CCS-installation). Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 oktober 2024.

Regeringen anför att kompletterande åtgärder som bidrar till negativa utsläpp av växthusgaser behövs för att nå klimatmålen. Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid, förkortad CCS, kan fungera både som en utsläppminskande åtgärd och som en kompletterande åtgärd för att åstadkomma s.k. negativa utsläpp. I syfte att främja etableringen av CCS i Sverige samt för att skapa mer lika skatterättsliga villkor mellan aktörerna i industriell verksamhet och andra som kan tänkas installera CCS-teknik bör elektrisk kraft som förbrukas i en CCS-installation få befrielse från energiskatt ned till 0,6 öre per kilowattimme, vilket är den nivå som gäller för el som förbrukas i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. En sådan nedsättning bör gälla el som förbrukas i en CCS-installation om den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.

I dagsläget finns inte någon fullskalig kommersiell CCS-installation i drift i Sverige. Bedömningen är att sådana installationer kommer att tas i drift först under 2026.

Regeringen avser att under våren 2024 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning om att el för infångning av koldioxid bör få delvis befrielse från energiskatt för att främja etableringen av CCS i Sverige samt för att skapa mer lika skatterättsliga villkor mellan aktörerna i industriell verksamhet och andra som kan tänkas installera CCS-teknik.

Ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsamarbetet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsamarbetet och om sänkningar av fordonsskatten.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att vägavgiften fr.o.m. tidigast den 1 januari 2025 bör differentieras utifrån koldioxidutsläppsklass samtidigt som en begränsad höjning av avgiftsnivåerna genomförs. Från och med den 26 mars 2027 bör vägavgiftsplikten utvidgas till att omfatta även tunga godsfordon och vissa fordonskombinationer med en totalvikt under 12 ton. Avgift för dessa

fordon bör tas ut med en tredjedels lägre belopp. För dieseldrivna tunga lastbilar som blir vägavgiftspliktiga 2027 bör fordonsskatten sänkas till 300 kronor i anslutning till att avgiftsplikten utvidgas. Om en sådan lastbil har draganordning för påhängsvagn bör skatten i stället sänkas till 1 000 kronor. De kommande förslagen bör träda i kraft de dagar som regeringen bestämmer.

Sverige är sedan den 1 januari 1998 anslutet till ett mellanstatligt samarbete i form av ett gemensamt uttag av vägavgift för tunga godstransporter vid användandet av vissa vägar, kallat Eurovinjettsamarbetet. På EU-nivå regleras uttag av vägavgifter i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG av den 17 juni 1999 om avgifter för fordon för användningen av väginfrastrukturer, kallat Eurovinjettdirektivet. Eurovinjettdirektivet ändrades under 2022. De ändringar som nu är aktuella innebär i huvudsak att vägavgifter för tunga fordon ska differentieras utifrån koldioxidutsläppsklass samt att möjligheten att under vissa förutsättningar endast ta ut vägavgift för tunga godsfordon med en högsta tillåten totalvikt på minst 12 ton upphör fr.o.m. den 26 mars 2027.

Regeringen undertecknade den 29 mars 2023 ett protokoll om ändring i det avtal som reglerar uttaget av vägavgift inom Eurovinjettsamarbetet. Protokollet innebär i huvudsak att avgiften differentieras utifrån koldioxidutsläppsklass och att en generell men begränsad höjning av avgiftsnivåerna samtidigt genomförs. För de fordon som blir avgiftspliktiga fr.o.m. den 26 mars 2027 kommer vägavgift att tas ut med en tredjedels lägre belopp. Samtliga samarbetsländer behöver ratificera protokollet för att det ska träda i kraft.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag och samtidigt inhämta riksdagens godkännande av protokollet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar de ändringar som gjorts i det s.k. Eurovinjettdirektivet under 2022 och delar regeringens bedömning om ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsamarbetet och om sänkningar av fordonsskatten.

Fordons- och vägskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en utredning och ändringar av reglerna om fordons- och vägskatt.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

Eurovinjett

Eurovinjettdirektivet (1999/62/EG) reglerar hur skatter och avgifter för bl.a. användandet av vägar får utformas inom EU. Bestämmelserna gäller endast för motorfordon eller ledade motorfordonskombinationer som uteslutande är avsedda för godstransporter på väg och med en högsta tillåten bruttovikt av mer än 3,5 ton. Direktivet kräver inte att medlemsstaterna inför vägavgifter eller vägtullar, men om sådana tas ut måste direktivets bestämmelser följas. Enligt direktivet kan två eller flera medlemsstater samarbeta för att införa ett gemensamt vägavgiftssystem.

Sverige är sedan den 1 januari 1998 tillsammans med ett antal andra EU-länder anslutet till Eurovinjettsamarbetet. Det innebär ett gemensamt uttag av tidsbaserade vägavgifter för tunga godstransporter med en totalvikt på minst 12 ton vid användandet av vissa vägar. I maj 2017 lämnade kommissionen förslag till reviderat Eurovinjettdirektiv, och i februari 2022 antogs ändringsdirektivet (direktiv (EU) 2022/362). Medlemsstaterna ska senast den 25 mars 2024 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ändringsdirektivet.

Förutom de ändringar som nämns i regeringens bedömning om ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsamarbetet innebär ändringarna i direktivet bl.a. att systemet med tidsbaserade vägavgifter (vinjetter), med vissa undantag, kommer att fasas ut för tunga fordon i det transeuropeiska transportnätets stomnät inom åtta år efter det att direktivet trätt i kraft. Medlemsstater som tillämpar ett gemensamt system med vinjetter, såsom Eurovinjettfördraget, kommer att ha ytterligare två år på sig att anpassa eller avskaffa systemet.

Medlemsstaterna kommer också att ha möjlighet att inrätta ett kombinerat avgiftssystem för tunga fordon, eller för vissa typer av tunga fordon, som kombinerar avstånds- och tidsbaserade element och integrerar de två differentieringssystemen (ett nytt system baserat på koldioxidutsläpp och det befintliga systemet baserat på euroklasser).

Vidare utvidgas direktivets tillämpningsområde till att omfatta andra tunga fordon än sådana som är avsedda för godstransport och även lätta fordon, inklusive personbilar. Som en grundläggande princip för vägavgifter behåller dock medlemsstaterna friheten att tillämpa vägtullar och vägavgifter för olika fordonskategorier, såsom tunga fordon, tunga lastbilar, bussar, lätta fordon, lätta kommersiella fordon, minibussar och personbilar.

Utredning om nytt miljöstyrande system

I den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade våren 2019 anfördes att dagens Eurovinjettavgift för godstransporter skulle behållas så länge som möjligt och att ett nytt miljöstyrande system skulle utredas. Regeringen beslutade den 16 april 2020 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att analysera utformningen av ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till den nuvarande

Eurovinjettavgiften för godstransporter på väg som kan bidra till att miljö- och klimatmålen nås, användas för uttag av skatt och bidra till förbättrad kontroll av yrkestrafikens regelbundenhet (dir. 2020:38).

Utredningen om ett nytt miljöstyrande system för godstransporter på väg överlämnade den 31 mars 2022 sitt betänkande Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system (SOU 2022:13) till regeringen. Utredningen förordar ett avståndsbaserat system som alternativ till det nuvarande tidsbaserade systemet eftersom utredningen anser att ett avståndsbaserat system är det enda alternativ som uppfyller de syften och krav som uppställs i kommittédirektiven. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Premie för miljölastbilar

Trafikanalys fick 2018 ett uppdrag från regeringen att analysera hur introduktionen av tunga fordon med låga utsläpp skulle kunna främjas. I uppdraget ingick att analysera om det finns behov av ytterligare styrmedel för att ställa om flottan av tunga fossildrivna fordon så att utsläppen av växthusgaser kan minska enligt klimatmålet för inrikes transporter. För att ställa om fordonsflottan av tunga fossildrivna fordon föreslog Trafikanalys i Styrmedel för tunga miljövänliga lastbilar (rapport 2019:2) att en ny miljölastbilspremie skulle införas. Trafikanalys anförde att en förändrad drivmedelsbeskattning inte är lämplig vid ett strikt fokus på just lastbilar, att en koldioxiddifferentierad kilometerskatt tills vidare hindras av europeisk lagstiftning och att en förhöjd skatt på lastbilar med sämre klimategenskaper inte bedöms möjlig på marknadsmässig grund.

Regeringen beslutade den 13 augusti 2020 om en miljöpremie som ska främja introduktionen av miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner. Beslutet bygger på ett modifierat underlag utifrån Trafikanalys förslag om en miljölastbilspremie.

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att en avståndsbaserad skatt på godstransporter på väg ska införas. I motionens yrkanden 5 och 6 i denna del lämnas även förslag om att förutsättningarna för en geografiskt anpassad vägskatt för personbilar ska utredas. Vänsterpartiet anser att det angeläget att arbetet med en reform av vägtrafikbeskattning redan nu inleds för att möta en ökad elektrifiering av vägtrafiken med stärkt regional rättvisa.

I partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Muharrem Demirok m.fl. (C) att fordonsskatten ska fördubblas för tunga fordon, över 3,5 ton, som drivs av fossila bränslen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att ett reviderat Eurovinjettdirektiv antogs av medlemsstaterna i februari 2022 som bl.a. innebär att systemet med tidsbaserade vägavgifter (vinjetter), med vissa undantag, kommer att fasas ut för tunga fordon i det transeuropeiska transportnätets stamnät inom åtta år efter det att direktivet trätt i kraft. Medlemsstater som tillämpar ett gemensamt system med vinjetter, såsom Eurovinjettfördraget, kommer att ha ytterligare två år på sig att anpassa eller avskaffa systemet. Vidare utvidgas direktivets tillämpningsområde till att omfatta andra tunga fordon än sådana som är avsedda för godstransport och även lätta fordon, inklusive personbilar.

Utskottet konstaterar vidare att betänkandet Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system (SOU 2022:13), där utredningen förordar ett avståndsbaserat system som alternativ till det nuvarande tidsbaserade systemet, för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionsförslagen om införande av avståndsbaserad vägslitageskatt och om utredning av förutsättningarna för en geografiskt anpassad vägskatt för personbilar.

Vidare konstaterar utskottet att Trafikanalys efter en analys av hur introduktionen av tunga fordon med låga utsläpp skulle kunna främjas, föreslog att en miljölastbilspremie skulle införas och anförde att en förhöjd skatt på lastbilar med sämre klimategenskaper inte bedömdes vara möjligt på marknadsmässig grund. En miljölastbilspremie infördes också 2020.

Utskottet är därför inte berett att nu ställa sig bakom förslaget om en fördubblad fordonsskatt för tunga fordon som drivs av fossila bränslen och avstyrker därmed motionsförslaget.

Justerad skatt på tobak och nikotin

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att skatten på tobak och nikotin bör justeras. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avslå regeringens bedömning om sänkt skatt på tobakssnus.

Jämför avvikande mening 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak och övrig tobak bör höjas med ca 9 procent. Skatten på tobakssnus bör sänkas med ca 20 procent. Skatten på e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter bör årligen räknas om utifrån förändringar i konsumentprisindex. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 november 2024.

Tobaks- och nikotinskatterna är i dag generellt uppbyggda så att produkter beskattas utifrån farlighet. Produkter som bedöms vara hälsofarliga beskattas och ju större hälsofaran är, desto högre är skatten. I proposition 2021/22:245 föreslogs en höjning av tobaksskatten fr.o.m. den 1 januari 2023 och en mindre höjning fr.o.m. den 1 januari 2024. Förslagen antogs av riksdagen den 13 december 2022 (bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51). De skattenivåer som föreslogs i propositionen baserades på prognoser över förväntade förändringar i konsumentprisindex (KPI). Det visade sig dock att den faktiska ökningen av KPI blev större än prognoserna. Detta har medfört att skattenivåerna för 2024 är lägre än de skattesatser som hade gällt om inget förslag om höjning hade lämnats och skattesatserna i stället hade räknats om utifrån den faktiska förändringen i KPI enligt ordinarie regler. Regeringen anser att det därför finns skäl att höja skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoak och övrig tobak med ca 9 procent.

Skatten på tobakssnus är i dag klart lägre än skatten på cigaretter och röktoak, eftersom cigaretter och röktoak bedöms utgöra en större hälsofara. Regeringen gör bedömningen att denna skillnad bör återspeglas ytterligare i skattesatserna och att det därför finns skäl att sänka skatten på tobakssnus med ca 20 procent. Vidare gör regeringen bedömningen att skattesatserna för e-vätskor, andra nikotinhaltiga produkter (exempelvis tobaksfritt snus) och tuggtobak ligger på en lämplig nivå i dag. Det bedöms dock finnas skäl att skatten på e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter årligen ska räknas om utifrån förändringar i KPI, vilket redan i dag sker för tobaksprodukter. Syftet är att den inbördes relationen mellan de olika skatterna ska bibehållas över tid.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag.

Motionerna

Regeringens bedömning om sänkt skatt på tobakssnus avvisas av Centerpartiet i partimotion 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och av Miljöpartiet i partimotion 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att det finns skäl att höja skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoak och övrig tobak. När det gäller tobakssnus instämmer utskottet med regeringen att skillnaden i hälsofara mellan tobakssnus och cigaretter och röktoak bör återspeglas ytterligare i skattesatserna. Utskottet delar även regeringens bedömning att skatten på e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter årligen bör räknas om utifrån förändringar i konsumentprisindex.

Utskottet delar därmed regeringens bedömning om att skatten på tobak och nikotin bör justeras och avstyrker motionsförslagen om att avslå regeringens bedömning om sänkt skatt på tobakssnus.

Höjd spelskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på spel bör höjas.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en översyn av enhetligheten i skatten på spel i samband med att spelskatten höjs.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

Spelmarknaden i Sverige omreglerades den 1 januari 2019. En ny spelreglering infördes då bl.a. genom införande av spellagen (2018:1138). I samband med omregleringen av spelmarknaden infördes lagen (2018:1139) om skatt på spel (LSS).

Spelskatt betalas till staten för sådant licenspliktigt spel som tillhandahålls av en licenshavare enligt spellagen (1 § LSS). Av 2 § LSS framgår dock att från spelskatt undantas spel enligt 6 kap. i spellagen. Det innebär att spelskatt inte tas ut på licenspliktiga spel som är förbehållna allmännyttiga ändamål. Spel som anordnas med licens enligt andra kapitel i spellagen, dvs. på den konkurrensutsatta spelmarknaden och de delar av marknaden där staten har behållit sin monopolställning, beskattas således oavsett vem som är licenshavare för spelet. Det gäller bl.a. kasinospel, onlinebingo, penningautomater och värdeautomater. Spelskatt ska betalas med 18 procent av behållningen för en beskattningsperiod (9 § LSS).

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att punktskatten på spel bör höjas från 18 till 22 procent av behållningen för varje beskattningsperiod. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2024.

Regeringen anför att en höjning av skatten på spel bör vara välavvägd för att undvika att det uppstår en stor negativ påverkan på andelen spel hos de företag som har licens för spel i Sverige. Av propositionen En omreglerad spelmarknad framgår att en skatt på drygt 20 procent kan anses vara förenlig med ett syfte att uppnå en kanaliseringsgrad, dvs. den andel av svenskars spelande som sker inom licenssystemet, på minst 90 procent (prop. 2017/18:220 s. 258). I den propositionen föreslogs emellertid en lägre skattenivå av försiktighetsskäl. Den nuvarande skattesatsen på 18 procent har gällt sedan den svenska spelmarknaden omreglerades 2019. Spelmarknaden har sedan dess stabiliserats och kanaliseringen har ökat betydligt. Därtill har åtgärder vidtagits, som trädde i kraft den 1 juli 2023, för att stänga ute olicensierat spel från den svenska marknaden (prop. 2022/23:33). Skälen för försiktighet vid sättandet av skattenivån bör således inte vara lika starka nu som vid omregleringen. En höjning från 18 till 22 procent bedöms mot denna

bakgrund vara till en lämplig nivå för att förstärka finansieringen av statlig verksamhet, utan att det leder till en för stor påverkan på företagen och skattebasens storlek.

Regeringen avser att under våren 2024 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Motionen

I partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Muharrem Demirok m.fl. (C) en översyn av enhetligheten i skatten på spel i samband med att spelskatten höjs, och att översynen ska ha särskild inriktning på att sänka skatten för trav och relaterade verksamheter och på att höja skatten på exempelvis nätcasinoverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att spelskatten bör höjas för att förstärka finansieringen av statlig verksamhet utan att det leder till en för stor påverkan på företagen och skattebasens storlek. Utskottet är dock inte berett att nu ställa sig bakom förslaget om en översyn av enhetligheten i skatten på spel i samband med höjningen.

Mot denna bakgrund delar utskottet regeringens bedömning om att en höjning av spelskatten till 22 procent är en lämplig nivå och avstyrker motionsförslaget.

Energi- och koldioxidskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar av reglerna om energi- och koldioxidskatt.

Jämför avvikande mening 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Energiskattedirektivet och LSE

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (energiskattedirektivet) är ett unionsgemensamt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el. Grundregeln är att bränslen och el ska beskattas. Direktivet anger minimiskattenivåer vid yrkesmässig respektive icke yrkesmässig användning. Samtidigt innehåller

direktivet krav på obligatorisk skattebefrielse i vissa situationer samt möjligheter för medlemsstaterna att ge skattenedsättning eller fullständig skattebefrielse i andra situationer.

De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Bestämmelser om vilka bränslen som är skattepliktiga i fråga om energiskatt och koldioxidskatt finns i 2 kap. 1, 1 a, 3 och 4 §§ LSE. Energi- och koldioxidskattesatserna för fossila bränslen framgår av 2 kap. 1 § LSE. Sedan 1994 ska energiskattesatserna för el samt energi- och koldioxidskattesatserna för fossila bränslen omräknas årligen med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen i form av historiska prisförändringar i konsumentprisindex (KPI-omräkning).

Skattesatserna för gasol och naturgas framgår av 2 kap. 1 § första stycket 4 respektive 5 LSE. När dessa produkter förbrukas för drift av motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg tas ingen energiskatt ut.

Slopad koldioxidskatt på bränsle i kraftvärme- och värmeverk inom EU ETS

Den 1 januari 2023 slopades koldioxidskatten på bränsle som förbrukas i kraftvärmeproduktion eller i annan värmeproduktion för framställning av värme i en anläggning inom utsläppshandelssystemet EU ETS (prop. 2022/23:17, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51). Vidare befriades råttalolja som förbrukas i kraftvärmeproduktion eller i annan värmeproduktion för framställning av värme i en anläggning inom utsläppshandelssystemet från energiskatt med ett belopp som motsvarar den koldioxidskatt som tas ut på s.k. lågbeskattad olja.

I propositionen anförde regeringen att det krävs åtgärder för att förbättra lönsamheten inom elproduktion i kraftvärmeverk. Regeringen konstaterade att även om den kortsiktiga effekten på elproduktionen förväntades vara begränsad med anledning av förslaget, kunde en relativt liten ökning av elproduktionen från kraftvärmeverk ändå leda till tydlig prispåverkan på grossistmarknaden för el. På längre sikt kan förslaget enligt regeringen möjliggöra ytterligare produktion av el, t.ex. genom att investeringar görs i nya eller befintliga kraftvärmeanläggningar. Samtidigt kvarstår styrningen mot minskade utsläpp av växthusgaser genom att anläggningarna omfattas av EU ETS.

Regeringen konstaterade också att även koldioxidskatt på skattepliktiga biooljor omfattas av regeringens förslag.

Avskaffad skattebefrielse för vissa biobränslen för uppvärmning

Grundförutsättningarna för att kunna ge statligt stöd till skydd för miljön är att stödet har en stimulanseffekt, att det är nödvändigt och att det är proportionellt. Ett stöd som ges för bränslen som framställts av biomassa får kompensera endast för merkostnaderna för framställningen av bränslet i förhållande till det

fossila bränsle som ersätts. Om stödet överstiger merkostnaderna för framställningen av bibränslet uppstår s.k. överkompensation.

Sveriges statsstödsgodkännande för skattebefrielse för animaliska och vegetabiliska fetter och oljor, icke-syntetisk metanol, fettsyrametylestrar (FAME) och vissa andra blandningar av estrar och glycerol samt biogas för uppvärmning (SA.49893) löpte ut den 31 december 2020, och regeringen gjorde bedömningen att det inte var möjligt att få ett förnyat godkännande. Skattebefrielsen avskaffades genom att riksdagen antog regeringens förslag i samband med beslutet om statens budget för 2021 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU1, rskr. 2020/21:63).

Skattebefrielse för biogas och biogasol

Under 2020 godkände EU-kommissionen en tioårig förlängning av Sveriges skattebefrielser för biogas och biogasol. Kommissionens godkännanden överklagades dock till EU-domstolens första instans tribunalen. Den 21 december 2022 ogiltigförklarade tribunalen Sveriges statsstödsgodkännande om skattebefrielse för biogas och biogasol (T-626/20). I domen fastslår tribunalen att kommissionen borde ha inlett ett s.k. formellt granskningsförfarande för att kunna besluta om Sveriges skattebefrielser. En sådan granskning innebär bl.a. att olika intressenter får chansen att lämna synpunkter på stödet innan ett beslut fattas. Domen handlar alltså inte om huruvida de svenska skattebefrielseerna är förenliga med EU:s statsstödsregler. Domen överklagades inte.

Regeringen anför i ett pressmeddelande från den 6 mars 2023 att ambitionen är att så snabbt som möjligt få nya godkännanden för skattebefrielseerna på plats.

Skatt på solel

El som förbrukas i Sverige är skattepliktig om inte annat följer av 11 kap. 2 § LSE (11 kap. 1 § LSE). El är dock inte skattepliktig om den

- har framställts i en anläggning med en sammanlagd installerad generator-effekt av mindre än 100 kW
- har framställts av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kW och
- inte har överförs till ett koncessionspliktigt nät.

För att undantaget från skatteplikt ska gälla måste alla förutsättningar vara uppfyllda. För el som framställs från sol ska kraven om den installerade generatoreffekten i stället motsvaras av 500 kW installerad topp-effekt (11 kap. 2 § LSE). Skatterättsnämnden har lämnat ett förhandsbesked om solceller som ska installeras på sammanbyggda huskroppar där de olika solcellsenheterna ska kopplas till olika uttagspunkter. Nämnden bedömde att solcellerna är att anse som en enda anläggning (SRN 24-18/I).

För den el som framställs av aktörer, vars sammanlagda produktionskapacitet överskrider gränsen i undantaget men där elen uppfyller överföringskravet och kravet på de individuella anläggningarnas storlek, infördes den 1 juli 2017 en ny skattenedsättning. Skattenedsättningen innebar att energiskatten på förnybar el, inklusive solet, som framställs i små anläggningar på den plats där elen förbrukas, sänktes till 0,5 öre per kilowattimme på egenproducerad förnybar el (prop. 2016/17:141, bet. 2016/17:SkU30, rskr. 2016/17:267). Skattebefrielsen uppnås genom ett avdrag för energiskatt på berörd el. Sedan den 1 juli 2021 får man full avdragsrätt för energiskatten på el som uppfyller de ovan nämnda kraven (prop. 2020/21:113, bet. 2020/21:SkU25, rskr. 2020/21:294).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att koldioxidskatt på bränsle inom EU ETS ska återinföras.

I partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Muharrem Demirok m.fl. (C) att skattebefrielsen för biogas ska återinföras och att motsvarande stödinsatser inom ramen för undantagen från EU:s statsstödsregler ska genomföras på kort sikt. I motionens yrkanden 5 och 6 i denna del lämnas även förslag om att skatten på solet för eget bruk ska avskaffas, att nedsättningen av energiskatt på naturgas och gasol som används som drivmedel ska tas bort och att skatten på bioolja ska avskaffas.

I partimotion 2023/24:2689 yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Märta Stenevi m.fl. (MP) att den koldioxidskatt på kraft- och värmeverk som regeringen tog bort ska återinföras, för att koldioxidskatten bidrar till att minska utsläppen inom sektorn. I motionens yrkanden 3 och 4 i denna del lämnas även förslag om att 500 kW-gränsen för skattebefrielse för egenanvänd el ska slopas för att gränsen i dag utgör ett hinder för utbyggnaden av större solanläggningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att koldioxidskatten på bränsle som förbrukas i kraftvärmeproduktion eller i annan värmeproduktion för framställning av värme i en anläggning inom utsläppshandelssystemet EU ETS slopades fr.o.m. den 1 januari 2023. Slopandet omfattade även koldioxidskatt på skattepliktiga biooljor. Utskottet angav vid beredningen att långsiktiga och förutsägbara spelregler är en förutsättning för att investeringar som möjliggör mer elproduktion från kraftvärmens ska komma till stånd, och utskottet delade regeringens bedömning att det krävs åtgärder för att förbättra lönsamheten inom elproduktion i kraftvärmeverk. Utskottet ansåg att det behövdes åtgärder för att mildra den pågående elkrisen och konstaterade samtidigt att det med regeringens förslag kvarstod styrning mot minskade utsläpp av växthusgaser genom att anläggningarna omfattas av EU ETS. Utskottet tillstyrkte mot denna

bakgrund regeringens förslag (ytr. 2022/23:SkU1y). Utskottet avstyrkte också i samma yttrande motionsförslag om att återinföra skattebefrielse för biooljor.

Utskottet har inte ändrat inställning och finner därmed inte någon anledning att tillstyrka förslag om att slopa skatten på biooljor och om att koldioxidskatt på bränsle i kraftvärme- och värmeverk inom EU ETS ska återinföras. Motionsförslagen avstyrks därmed.

När det gäller skatt på solet konstaterar utskottet att reglerna ändrades 2021 när det befintliga undantaget från skatteplikt för egenproduktion av el utvidgades genom en höjning av effektgränsen till 500 kW för el som framställs från sol (från tidigare 255 kW) och genom att den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, inklusive solet, utvidgades till fullständig skattebefrielse.

Utskottet anser att de effektgränser som för närvarande finns för undantag från skatteplikt för egenproduktion av el, samt för skattenedsättning i form av avdrag, är väl avvägda och avstyrker därmed motionsförslagen om att skatten på solet för eget bruk ska avskaffas.

När det gäller skattebefrielsen för biogas konstaterar utskottet att Sveriges statsstödsgodkännande om skattebefrielse för biogas och biogasol ogiltigförklarades av EU-domstolens första instans tribunalen och att regeringen har anfört att ambitionen är att så snabbt som möjligt få nya godkännanden för skattebefrielserna på plats.

Utskottet är därför inte berett att nu ställa sig bakom förslag om att skattebefrielsen för biogas ska återinföras och att motsvarande stödsatser inom ramen för undantagen från EU:s statsstödsregler ska genomföras på kort sikt, och avstyrker därmed motionsförslagen.

Slutligen konstaterar utskottet att det ovan har tillstyrkt regeringens förslag till prioriteringar inom skattepolitiken inklusive energiskatten på drivmedel.

Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motionsförslaget om avskaffad nedsättning av energiskatt på naturgas och gasol.

Övriga punktskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad flygskatt, om att återinföra den avskaffade avfallsförbränningsskatten och om att införa en antibiotikaskatt på kött och en ny bekämpningsmedelskatt.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Flygskatt

En punktskatt på flygresor infördes i Sverige den 1 april 2018 och bestämmelserna om skatten finns i lagen (2017:1200) om skatt på flygresor (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Skatten har utformats som en skatt på kommersiella flygresor som ska betalas för passagerare som reser från en flygplats i Sverige i ett flygplan som är godkänt för fler än tio passagerare. Det flygföretag som utför flygningen är skattskyldigt. Skyldigheten att betala skatt inträder när flygplanet lyfter från en flygplats i Sverige. Skatten tas ut med olika nivåer beroende på om passageraren reser till en slutdestination i ett land som ligger helt inom Europa, helt eller delvis i en annan världsdel än Europa med ett avstånd om högst 6 000 kilometer från Arlanda flygplats eller i en annan världsdel än Europa med ett avstånd längre än 6 000 kilometer från Arlanda flygplats. Vidare ska det göras en årlig omräkning av skattesatserna för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår grundad på faktiska förändringar i KPI. Sedan den 1 januari 2023 är skattesatserna 69, 288 eller 461 kronor per passagerare, beroende på vilket land som är flygresans slutdestination.

Riksdagen biföll den 12 december 2018 två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor. Riksdagen tillkännagav för regeringen att den skulle återkomma med ett förslag om att avskaffa flygskatten den 1 juli 2019. Regeringen gjorde dock i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) bedömningen att flygskatten bör behållas.

Den slopade avfallsförbränningsskatten

Den 1 april 2020 trädde lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, i kraft. Syftet med skatten var att på lång sikt uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin, att uppfylla målet om att Sverige ska gå före på klimat- och miljöområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland samt att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.

Avfallsförbränningsskatten byggde liksom avfallsskatten på en nettobeskattningsmodell som innebar att skatt togs ut för det avfall som fördes in till en avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning och avdrag för skatten fick göras för det avfall eller ämne eller föremål som hade upphört att vara avfall och som fördes ut från samma anläggning. Skatten uppgick till 125 kronor per ton avfall.

Skatteverket utvärderade avfallsförbränningsskattens effekter och överlämnade sin utvärdering till regeringen den 1 oktober 2021 (Fi2021/03213). I utvärderingen konstaterade Skatteverket att skatten inte på ett verkningsfullt och kostnadseffektivt sätt styrde mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

I budgetpropositionen för 2023 föreslog regeringen att avfallsförbrännings-skatten skulle avskaffas den 1 januari 2023. Regeringen konstaterade att kraftvärme bidrar till planerbar och stabil elförsörjning i Sverige och att avfallsförbrännings-skatten har lett till att en del kraftvärme- och värmeverk har reviderat sina återinvesterings- och nyinvesteringsplaner redan ett år efter skattens införande. Eftersom avfallsförbrännings-skatten inte på ett verkningfullt och kostnadseffektivt sätt styrde mot sina syften och samtidigt riskerade att på sikt leda till en minskad kraftvärmeproduktion föreslog regeringen att den skulle avskaffas. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51).

Skatt på bekämpningsmedel

Enligt lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel ska skatt betalas med 34 kronor för varje helt kilo verksam beståndsdel i bekämpningsmedlet. Syftet med skatten på bekämpningsmedel är att minska användningen av sådana medel av hälso- och miljöskäl. Skatten betalas när bekämpningsmedel omsätts eller tas i anspråk inom landet. Med bekämpningsmedel avses ämnen eller beredningar som är avsedda att användas till skydd mot egendomsskador eller olägenheter för människors hälsa, förorsakad av växter, djur, bakterier eller virus. Skattskyldig är den som inom landet yrkesmässigt tillverkar bekämpningsmedel eller från ett annat land för in eller tar emot bekämpningsmedel för yrkesmässig återförsäljning eller för egen yrkesmässig användning inom landet.

Regeringen tillsatte i juni 2016 utredningen Skatt på tungmetaller och andra hälso- och miljöfarliga ämnen samt översyn av bekämpningsmedelsskatten (dir. 2016:53). Utredningen överlämnade i december 2017 sitt betänkande Skatt på kadmium i vissa produkter och kemiska växtskyddsmedel (SOU 2017:102) till regeringen. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Antibiotika

Regeringen gav den 25 maj 2021 en särskild utredare uppdraget att beskriva och utvärdera Sveriges arbete med att få till stånd en mer ansvarsfull och minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt och vid behov föreslå åtgärder för att effektivisera och utveckla arbetet.

Den 1 augusti 2022 överlämnade utredningen sitt betänkande Friska djur behöver inte antibiotika – bättre verkan genom internationell påverkan (SOU 2022:43) till regeringen. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Den 1 april 2023 trädde också nya bestämmelser i kraft om övervakning av antibiotikaanvändning för behandling av djur, som ska komplettera två nya EU-förordningar på djurläkemedelsområdet. Enligt regeringen är det av stor vikt att den ansvarsfulla användningen av antibiotika för behandling av djur i Sverige fortsätter och att antimikrobiell resistens förebyggs. För att säkerställa

att dessa mål nås är övervakning av antibiotikaanvändningen ett betydelsefullt verktyg (prop. 2022/23:13, bet. 2022/23:MJU5, rskr. 2022/23:135).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) en progressiv flygbeskattning som innebär att resenärerna betalar mer skatt ju mer de flyger. I motionens yrkanden 5 och 6 i denna del lämnas även förslag om att den avskaffade avfallsförbränningskatten ska återinföras och att en ny bekämpningsmedelsskatt som differentieras utifrån bekämpningsmedlens olika miljö- och hälsorisker ska införas.

I partimotion 2023/24:2689 yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Märta Stenevi m.fl. (MP) att flygskatten ska dubbleras för att flyget ska bära mer av sina klimatkostnader. I motionens yrkanden 3 och 4 i denna del lämnas även förslag om att en antibiotikaskatt införs på kött för att motverka en ohållbart hög användning av antibiotika. Motionärerna anför att eftersom svenska jordbrukare använder sig av förhållandevis lite antibiotika kommer det svenska jordbruket att gynnas framför importerat kött som produceras med en större användning antibiotika.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser ett införande av en progressiv eller fördubblad flygskatt inte är rätt verktyg för att nå Sveriges klimatpolitiska mål. Enligt utskottets bedömning skulle en sådan förändring riskera att hämma utvecklingen av svenska arbetstillfällen och svensk ekonomisk tillväxt.

När det gäller avfallsförbränningskatten delade utskottet vid skattens slopande regeringens bedömning att skatten inte på ett verkningfullt och kostnadseffektivt sätt styrde mot sina syften samtidigt som detta riskerade att få en negativ påverkan på effektsituationen (yttr. 2022/23:SkU1y).

Utskottet finner därmed inte någon anledning att ställa sig bakom ett förslag om att återinföra avfallsförbränningskatten.

Vidare konstaterar utskottet när det gäller bekämpningsmedelsskatten att regeringen tillsatte en utredning 2016 med uppgift att bl.a. göra en översyn av bekämpningsmedelsskatten och att utredningens betänkande Skatt på kadmium i vissa produkter och kemiska växtskyddsmedel (SOU 2017:102) för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser att denna beredning inte ska föregripas.

Slutligen när det gäller antibiotikaanvändning i djurhållningen konstaterar utskottet att regeringen 2021 tillsatte en utredning med uppdraget att beskriva och utvärdera Sveriges arbete med att få till stånd en mer ansvarsfull och minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt och vid behov föreslå åtgärder för att effektivisera och utveckla arbetet. Utredningens betänkande lämnades 2022 och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet anser att denna beredning inte ska föregripas. Vidare konstaterar utskottet att bestämmelser om förbättrad övervakning av antibiotikaanvändning för behandling av djur nyligen beslutats av riksdagen.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionsförslagen i motsvarande delar.

Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt bör höjas till 120 000 kronor.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt bör höjas från 80 000 kronor till 120 000 kronor per kalenderår.

Regeringen anför att det är angeläget att förbättra villkoren för de allra minsta företagen. Ett sätt att göra detta är att höja omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt. En höjning av omsättningsgränsen underlättar för små företag som inte längre behöver ta ut och redovisa mervärdesskatt på sin försäljning. Höjningen ligger inom ramen för det som är tillåtet enligt EU:s direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet), med hänsyn till de ändringar som beslutades under våren 2020 vad gäller den särskilda ordningen för små företag (direktiv 2020/285/EU) och som får tillämpas av medlemsstaterna från den 1 januari 2025.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag med ett ikraftträdande den 1 januari 2025.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt bör höjas till 120 000 kronor för att förbättra villkoren för de allra minsta företagen.

Nya mervärdesskatteregler för små företag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att nya mervärdesskatteregler för små företag bör införas för att skapa lika villkor för små företag i EU.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt bör få tillämpas av beskattningsbara personer som är etablerade i andra EU-länder. På motsvarande sätt bör beskattningsbara personer som är etablerade i Sverige få möjlighet att tillämpa omsättningsgränsen i andra EU-länder.

Under våren 2020 beslutades inom EU ändringar i direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet) som innebär att beskattningsbara personer ska kunna tillämpa undantag från skatteplikt i ett EU-land där de inte är etablerade (direktiv 2020/285/EU). Syftet är att skapa lika villkor för små företag oavsett var de är etablerade inom EU och att minska den administrativa bördan för dessa företag. Reglerna i direktivet ska vara genomförda av medlemsstaterna den 1 januari 2025.

Regeringen avser att återkomma med ett förslag med ett ikraftträdande den 1 januari 2025.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att de nya reglerna i mervärdesskattedirektivet som syftar till att skapa lika villkor för små företag i EU och minska den administrativa bördan för dem bör införas i mervärdesskattelagen. Omsättningsgränsen för undantag från mervärdesskatt bör därför få tillämpas av beskattningsbara personer som är etablerade i andra EU länder. Beskattningsbara personer som är etablerade i Sverige bör på motsvarande sätt få möjlighet att tillämpa omsättningsgränsen i andra länder.

Ändrade mervärdesskatteregler för vissa tjänster och för konstverk

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att mervärdesskattereglerna bör ändras för vissa tjänster och för konstverk.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att vissa virtuella evenemang och aktiviteter bör beskattas i Sverige om köparen är en icke beskattningsbar person som är bosatt eller stadigvarande vistas här. Detsamma gäller om köparen är en beskattningsbar person som har sätet för sin ekonomiska verksamhet här. Den reducerade skattesatsen om 12 procent vid försäljning av konstverk bör gälla oavsett vem som säljer konstverket. Den reducerade skattesatsen får dock inte tillämpas samtidigt som reglerna om vinstmarginalbeskattning. Beskattningsbara återförsäljares möjlighet att tillämpa vinstmarginalbeskattning vid

försäljning av konstverk, samlarföremål och antikviteter bör därför enligt regeringen begränsas.

Under våren 2020 beslutades ändringar i direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet) när det gäller platsen för tillhandahållande av vissa tjänster samt vilka skattesatser som får tillämpas (direktiv 2022/542/EU). Ändringarna innebär att tjänster som avser virtuella evenemang och aktiviteter som är kulturella, konstnärliga, idrottsliga, vetenskapliga, pedagogiska, av underhållningskaraktär eller liknande, ska beskattas i det land där de konsumeras. Ändringarna innebär också att samma skattesats måste gälla vid all försäljning av konstverk och att reglerna om vinstmarginalbeskattning inte får tillämpas vid försäljning av konstverk, samlarföremål eller antikviteter om en reducerad skattesats har tillämpats på varorna. Syftet är att uppnå en större konkurrensneutralitet mellan medlemsstaterna vid handel med konstverk, samlarföremål och antikviteter. Reglerna i direktivet ska vara genomförda av medlemsstaterna den 1 januari 2025.

Regeringen avser att återkomma med ett förslag med ett ikraftträdande den 1 januari 2025.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att de svenska mervärdesskattereglerna bör anpassas till mervärdesskattedirektivet när det gäller platsen för tillhandahållande av vissa tjänster. Utskottet delar också bedömningen att reglerna om reducerad skattesats för konstverk och vinstmarginalbeskattning anpassas till ändringarna i direktivet.

Skattesatser och undantag från mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en sänkt mervärdesskattesats för vissa reparationer, om undantag från mervärdesskatt för solpaneler och om att frågan om undantag från mervärdesskatt för återbrukat byggmaterial ska utredas.

Jämför avvikande mening 2 (V) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Reglerna för mervärdesskatt är i stor utsträckning harmoniserade inom EU. Grunden för regelverket finns huvudsakligen i EU:s direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet). I direktivet regleras bl.a. undantag från mervärdesskatt som medlemsstaterna får införa och undantag som medlemsstaterna är skyldiga att införa. I direktivet finns även bestämmelser om skattesatser och bestämmelser om vilka leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster som medlemsstaterna får tillämpa s.k. reducerade skattesatser på.

Medlemsstaterna är skyldiga att genomföra mervärdesskattedirektivets regler i den nationella rätten. I Sverige har det skett främst genom mervärdesskattelagen (2023:200).

Normalskattesatsen för mervärdesskatt är 25 procent, och den är tillämplig om inte annat anges i mervärdesskattelagen. Dessutom tillämpas två reducerade skattesatser på 6 procent respektive 12 procent.

När det gäller reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne sänktes mervärdesskattesatsen från 25 procent till 12 procent den 1 januari 2017. Den 1 juli 2022 sänktes skattesatsen ytterligare från 12 procent till 6 procent. Syftet var att förstärka de befintliga incitamenten i mervärdesskattesystemet för att få fler att laga och ändra redan tillverkade varor i stället för att köpa nytt. För att öka enhetligheten i mervärdesskattesystemet höjdes mervärdesskattesatsen på dessa reparationer åter till 12 procent den 1 april 2023 (prop. 2022/23:35, bet. 2022/23:SkU7, rskr. 2022/23:130).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att sänkt mervärdesskatt på reparationer ska återinföras.

I partimotion 2023/24:2689 yrkandena 3 och 4 i denna del föreslår Märta Stenevi m.fl. (MP) att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, hushållsapparater, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne återigen ska sänkas från 12 procent till 6 procent. I motionens yrkanden 3 och 4 i denna del lämnas även förslag om att mervärdesskatten ska tas bort på solpaneler och att frågan om mervärdesskattefrihet för återbrukat material utreds med syfte att gynna cirkularitet och återbruk av överblivet byggmaterial och rivningsmaterial.

Utskottets ställningstagande

Vid beredningen av regeringens proposition 2022/23:35 om höjd mervärdesskatt för vissa reparationer ansåg utskottet i likhet med regeringen att mervärdesskatten är en effektiv skatt som bör värnas som intäktskälla för staten och att utgångspunkten därför bör vara enhetlig mervärdesskatt och tillämpning av normalskattesatsen (bet. 2022/23:SkU7). Utskottet delade även regeringens bedömning att effekten är liten när det gäller frågan om förslaget att höja skattesatsen från 6 till 12 procent styr bort från en mer cirkulär ekonomi. Utskottet tillstyrkte förslaget och avstyrkte motionsförslagen om att inte höja skattesatsen.

Utskottet gör nu ingen annan bedömning vad gäller utgångspunkten för skattesatsstrukturen på mervärdesskatteområdet. Utskottet avstyrker därför motionsförslagen.

Offentliga sektorns skatteintäkter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning för 2024 och preliminära inkomstberäkningar för 2025 och 2026 och avstyrker motionsförslagen om att godkänna Socialdemokraternas, Vänsterpartiets, Centerpartiets respektive Miljöpartiets inkomstberäkningar.

Jämför avvikande mening 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkterna 4 och 5) att riksdagen godkänner den beräkning av statsbudgetens inkomster för 2024 som regeringen redovisar och de preliminära inkomstberäkningar som regeringen redovisar för 2025 och 2026.

Motionerna

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina partimotioner att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i partimotionerna 2023/24:2654 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4, 2023/24:2385 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6, 2023/24:2733 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 och 2023/24:2689 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 3 och 4.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt regeringens förslag och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2024 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2025 och 2026 godkänns. Motionärernas inkomstberäkningar avstyrks.

Stockholm den 7 november 2023

På skatteutskottets vägnar

Per Söderlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Söderlund (SD), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Bo Broman (SD), Linus Lakso (MP), Martin Melin (L), Sofie Eriksson (S), Crister Carlsson (M), Peder Björk (S) och Anders Karlsson (C).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (S)

Hanna Westerén (S), Patrik Björck (S), Mathias Tegnér (S), Sofie Eriksson (S) och Peder Björck (S) anför:

Socialdemokraternas budgetförslag visar hur politiken kan ta sig an de samhällsproblem som kommer att prägla Sverige de närmaste åren. En handlingskraftig politik för att ta Sverige starkare ur lågkonjunkturen, för att stötta vanliga familjer under kostnadskrisen, för att öka investeringarna för fler jobb och högre tillväxt, för att säkra välfärden och för att fortsätta samhällets gemensamma kamp mot brottsligheten.

Socialdemokraterna avvisar förslaget till skattereduktion för arbetsinkomster. Socialdemokraterna föreslår en justerad avtrappning av jobbskatteavdraget för höginkomsttagare och att den i dag befintliga avtrappningen av jobbskatteavdraget blir brantare och helt upphör vid inkomster över 1,2 miljoner kronor om året. Avtrappningen föreslås ha samma startpunkt som i dag.

Socialdemokraterna föreslår ett system med en rättvis skattesänkning för vanligt folk. Skattesänkningen omfattar samtliga förvärvsinkomster, och innebär som mest en skattesänkning på 1 900 kronor per år. Skattesänkningen riktas mot låg- och medelinkomsttagare och trappas av vid höga inkomster.

Socialdemokraterna föreslår att skatteklyftan helt ska slutas inom gällande skatteregler genom en förstärkt skattereduktion för dem som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning

Socialdemokraterna avvisar förslaget om ett tillfälligt höjt tak för rotavdraget och föreslår ett reformerat rotavdrag med höjd subventionsgrad inom ramen för rotavdraget för tjänster som bidrar till energieffektivisering. Det kan t.ex. handla om installation av bergvärme, vattenburen värme, tilläggsisolering m.m. Dessa energieffektiviserande åtgärder föreslås få en höjd subventionsgrad till 50 procent samtidigt som subventionsgraden sänks för övriga rotarbeten.

Socialdemokraterna godtar förslaget om höjd jämförelseränta.

Socialdemokraterna föreslår en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, dvs. den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Förslaget innebär en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt.

Socialdemokraterna föreslår också att det införs en beredskapsskatt för att finansiera försvaret. Skatten ska betalas av de som har störst bärkraft och särskilt angeläget är att se över 3:12-reglerna. Beredskapsskatten ska vara enkel att betala och administrera, svår att skatteplanera runt och bidra till finansieringen av försvaret.

Socialdemokraterna avvisar skattejusteringen på bensin och diesel till förmån för det egna förslaget om en tankrabatt.

Vidare avvisar Socialdemokraterna förslaget om att avskaffa skatten på plastbärkassar.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Socialdemokraternas förslag. Vi står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2023/24:2654. Riksdagen bör bifalla yrkandena 3 och 4 i partimotion 2023/24:2654.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (V)

Ilona Szatmári Waldau (V) anför:

En politik för hållbar tillväxt, ökad jämlikhet och full sysselsättning behöver understödjas av en hög kvalitet i välfärdstjänster och effektiva försäkringssystem. Skatterna fyller i detta hänseende flera viktiga funktioner. De ska vara en stabil finansiering av offentliga investeringar, utbildning och en aktiv arbetsmarknads- och näringspolitik. Därtill bör de jämna ut inkomster, konsumtion och sparande mellan olika inkomstgrupper.

Vänsterpartiet avvisar förslaget om ett nytt jobbskatteavdrag och föreslår att jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 45 000 kronor för att vara helt utfasat på månadsinkomster över 100 000 kronor i månaden.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det införs en ny skatt på fem procentenheter på månadsinkomster över 62 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår att skatteklyftan sluts för alla inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassa och föräldraförsäkring. Detta innebär sänkt skatt för grupper med små ekonomiska marginaler.

Vänsterpartiet föreslår också att det införs en skattereduktion på 25 procent av den avgift en person betalar i fackföreningsavgift.

Vänsterpartiet avvisar förslagen om höjt tak för rotavdraget och ett slopat gemensamt tak för rut- och rotavdrag.

När det gäller rotavdraget föreslår Vänsterpartiet att det avskaffas eftersom avdraget i praktiken innebär att låg- och medelinkomsttagare subventionerar höginkomsttagares städhjälp. Av samma skäl bör rotavdraget inte finnas som en permanent skattereduktion utan bör avskaffas, men behållas som en konjunkturåtgärd de närmaste åren.

Dagens regelverk för reseavdragen bör enligt Vänsterpartiet ersättas med ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdrag. Till skillnad mot dagens system som gynnar bilresor i storstadsregioner, skulle ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdrag behandla alla reseslag neutralt och utjämna regionala skillnader. Ett avståndsbaserat och färdmedelsneutralt reseavdrag är ett effektivt styrmedel för att sänka växthusgasutsläppen vid arbetspendling. Ett sådant regelverk skulle också minska det utbredda fusket som finns i dagens system.

När det gäller pensionärer födda 1957 stöder Vänsterpartiet regeringens förslag om att kompensation ska utbetalas för den inbetalda högre skatten.

Vänsterpartiet förutsätter att 57-orna kompenseras med ränta och att regeringen snarast återkommer med formerna för hur återbetalningen ska ske.

Vänsterpartiet söker mandat för en genomgripande skattereform som ska skapa ett enhetligt, rättvist och legitimt skattesystem som kan bidra till en långsiktig och stabil finansiering av välfärden. Det mest prioriterade området att komma till rätta med är den urholkade kapitalbeskattningen och den extremt ojämna förmögenhetsfördelningen.

För att motverka elbolagens övervinster vill Vänsterpartiet införa en ny tillfällig skatt där pengarna ska återföras till hushållen.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det i likhet med i många andra länder inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Skatten ska utformas så att den drar in 1 procent av det årliga arvs- och gåvoflödet men ska ha ett ganska stort fribelopp så att vanliga hushåll som äger sin bostad inte påverkas.

Vänsterpartiet vill se en reformerad kapitalinkomstbeskattning och föreslår därför bl.a. att utdelning och kapitalvinst från onoterade aktier beskattas med 30 procent.

Vänsterpartiet menar att den huvudsakliga effekten av reformen av de s.k. 3:12-reglerna 2006 blev en omfattande inkomstomvandling för höginkomsttagare och ökade möjligheter till skatteplanering för de som tjänar mest. Vänsterpartiet föreslår därför att utdelningar och kapitalvinster från fåmansbolag beskattas med 30 procent och att utdelningsutrymmet begränsas genom att gränobeloppet och det lönebaserade utrymmet sänks. Vidare föreslås att det sparade utdelningsutrymmet begränsas genom en årsspärr och att uppräkningsräntan sänks.

Vänsterpartiet föreslår att ett tak om 2 miljoner kronor införs för sparande på investeringssparkontot. Allt sparande utöver taket ska enligt förslaget beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Den kommunala fastighetsavgiften bör kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, utökas till att omfatta alla inkomster.

I avsaknad av regelverk som skapar en mer pressad konkurrens på bankmarknaden föreslår Vänsterpartiet att en tillfällig bankskatt på 50 procent av bankernas övervinster införs under perioden 2024–2026 och att den kan förlängas om den bristande konkurrensen kvarstår. Med övervinster avses den genomsnittliga övervinsten under de fem senaste åren.

Vänsterpartiet avvisar ytterligare sänkt bensin- och dieselskatt och förlängningen av sänkt skatt på diesel inom jord- och skogsbruk.

Vänsterpartiet avvisar även förslaget om sänkt skatt på plastpåsar. Förslaget riskerar att leda till ökad nedskräpning av plast i naturen och haven.

Vänsterpartiet föreslår att koldioxidskatten på bränsle inom EU ETS och avfallsförbränningskatten, som båda slopades den 1 januari 2023, ska återinföras.

Vidare föreslår Vänsterpartiet att en progressiv flygskatt, som innebär att resenärerna betalar mer skatt ju mer de flyger, och en ny bekämpningsmedelsskatt differentierad utifrån bekämpningsmedlens olika miljö- och hälsorisker ska införas.

Vänsterpartiet föreslår också att en avståndsbaserad skatt på godstransporter på väg, som ska vara möjlig att differentiera, ska införas. Förutom klimatnyttan med en sådan beskattning ser Vänsterpartiet stora vinster med att svenska och utländska lastbilar skulle kunna beskattas på lika villkor och att myndigheter skulle ges bättre möjligheter, genom automatiserat avläsningsbart system, att upptäcka den illegala lastbilstrafiken.

För att möta en ökad elektrifiering av vägtrafiken med stärkt regional rättvisa anser Vänsterpartiet att det är angeläget att arbetet med en reform av vägtrafikbeskattning redan nu inleds. Vänsterpartiet föreslår därför också att förutsättningarna för en geografiskt anpassad vägskatt för personbilar ska utredas.

Slutligen föreslår Vänsterpartiet att mervärdesskatten på vissa reparations-tjänster åter sänks från 12 procent till 6 procent.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2023/24:2385. Riksdagen bör bifalla partimotion 2023/24:2385 yrkandena 5 och 6.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (C)

Anders Karlsson (C) anför:

För att möta kriserna på riktigt krävs nu en ordnad socialliberal ekonomisk reformpolitik som kan ta hela landet ur den ekonomiska krisen, som ökar chanserna för fler att arbeta och försörja sig, som satsar på arbetslinjen och företagen, tillväxtmotorn i den svenska ekonomin, som återför landet till en fungerande klimatpolitik och gör det möjligt för alla att vara en del av klimatomställningen. Sverige behöver en riktig tillväxtpolitik som gör det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete, som minskar företagens kostnader och uppmuntrar dem att anställa och som motverkar bristsituationer och stimulerar investeringsviljan i Sverige. En grundprincip för en sådan politik är att inte höja de redan höga skatterna på arbete utan att sänka dem.

Centerpartiet avvisar därför förslaget om ändringar i regelverket för jobbskatteavdrag. Centerpartiet föreslår ett ytterligare utökat jobbskatteavdrag med fokus på låga inkomster. Förslaget innebär en sänkt skatt för alla med lika mycket som regeringens förslag för de med inkomster över 38 000 kronor i månaden. Centerpartiets förslag innebär dock upp till åtta gånger högre avdrag än regeringens för de med riktigt låga inkomster. Detta möjliggörs genom att

höja gränsen för den inkomst som är helt skattefri och genom att skattereduktionen slår igenom snabbare för de med lägre inkomster över den gränsen.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag om pausad uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024. Centerpartiet föreslår i stället att skiktgränsen indexerats med föregående års löneökning, som enligt Medlingsinstitutet uppgår till 2,7 procentenheter.

När det gäller skattereduktioner för grön teknik föreslår Centerpartiet att det utvidgas ytterligare i syfte att bidra till att lösa ett antal klimat- och miljörelaterade problem på ett effektivt sätt. Eftersom lagring av icke egenproducerad el kan bidra till att förbättra effektbalansen bör kravet om att reduktion för installation av system för lagring enbart beviljas för installationer som avser lagring av egenproducerad el tas bort. Vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder bör också inkluderas i skattereduktioner.

Centerpartiet föreslår vidare att energieffektiviserande åtgärder som innefattar både installation och utrustning bör utvidgas med 50 000 kronor och omfatta även energibesparande investeringar som värmepump och bergvärme. Skatteverket och energimyndigheten bör ges i uppdrag att ta fram och uppdatera en lista över åtgärder som ska vara berättigade till avdrag. Villkoren för att vara delägare i en gemensam solenergianläggning behöver också göras mer förmånliga.

Skattereduktioner för medlemsavgifter i a-kassa bör avskaffas.

Centerpartiet avvisar höjningen av taket för rottjänster och föreslår en lägre höjning av taket i rotavdraget.

Centerpartiet föreslår vidare en utredning om att slopa fastighetsavgiften de första fem åren för den som för permanentboende tar över en byggnad som inte använts under en lång tid.

Andrahandsuthyrning är viktig för en väl fungerande bostadsmarknad. Centerpartiet föreslår därför liberalare skatteregler för att det ska bli enklare och mer attraktivt för privatpersoner att bidra till fler tillgängliga bostäder på marknaden.

Centerpartiet föreslår också en ny företagsform, s.k. mikroföretag, som gör det möjligt att enkelt pröva en affärsidé. Förslaget innebär en enklare beskattning upp till en inkomst på 350 000 kronor baserad på företagets omsättning.

Centerpartiet avvisar regeringens bedömning om sänkt bensin- och dieselskatt. Centerpartiet föreslår också att den sänkning av skatten på bensin och diesel som genomfördes i budgetpropositionen för 2023 dras tillbaka.

Centerpartiet vill göra om det nuvarande avdraget för jordbruksdiesel som gång på gång förlängts av regeringen till ett teknikneutralt jordbruksavdrag som behandlar alla drivmedel lika, samt att detta avdrag permanentas.

Centerpartiet avvisar regeringens skattesänkningar på plastpåsar och på tobakssnus.

Centerpartiet anser att det vore klokt att se över enhetligheten i skatten på spel i samband med att spelskatten höjs. Översynen ska ha särskild inriktning

på att sänka skatten för trav och relaterade verksamheter och på att höja skatten på exempelvis nätcasinoverksamhet.

Centerpartiet anser att det krävs strukturella förändringar för att möjliggöra en ytterligare utbyggnad av solel. Skatten på solel för eget bruk bör därför avskaffas.

Vidare anser Centerpartiet att produktionen och försäljningen av biogas behöver räddas sedan biogasen i år förlorade sin skattebefrielse till följd av en processfråga i EU-domstolen. Centerpartiet vill därför återinföra skattebefrielsen och på kort sikt genomföra motsvarande stödinsatser inom ramen för undantagen från EU:s statsstödsregler.

Centerpartiet föreslår också att nedsättningen av energiskatt på naturgas och gasol som används som drivmedel ska tas bort och att skatten på bioolja ska avskaffas.

Slutligen föreslår Centerpartiet att fordonsskatten för tunga fordon, över 3,5 ton, som drivs av fossila bränslen fördubblas.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Centerpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2023/24:2733. Riksdagen bör bifalla partimotion 2023/24:2733 yrkandena 5 och 6 och yrkandena i motion 2023/24:2749.

4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2024 (MP)

Linus Lakso (MP) anför:

I Miljöpartiets budgetmotion presenteras historiska satsningar för grön omställning och ett robust samhällsbygge som möter klimatkrisen och naturkrisen, stärker välfärden och skapar förutsättningar för alla människor att växa och utvecklas genom livslångt lärande och folkbildning. Klimatomställningen är vår tids största utmaning, samtidigt bär den med sig enorma möjligheter. Miljöpartiet satsar på industrins klimatomställning för stärkt konkurrenskraft, nya jobb och samhällsutveckling i hela landet. Miljöpartiet föreslår en rad skatteförändringar som gör samhället mer jämlikt och minskar klimatutsläppen.

Miljöpartiet föreslår därför att skatten sänks för boende i glesbygd och därmed utökas med 2 325 kronor om året.

Förslaget om ytterligare jobbskatteavdrag avvisas av Miljöpartiet.

Miljöpartiet föreslår vidare att den s.k. funkisskatten avskaffas genom att skatten på sjuk- och aktivitetsersättning sänks.

Miljöpartiet välkomnar regeringens förslag om pausad uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt 2024. Miljöpartiet föreslår dock att det återinförs en övre brytpunkt i den statliga inkomstskatten med fem procentenheter eftersom höginkomsttagare bör bidra mer till att finansiera angelägna satsningar.

Miljöpartiet avvisar förslaget om tillfälligt höjt tak för rotavdrag och föreslår att det utreds hur rotavdraget kan styras mot mer hållbara åtgärder och

även hur man kan utvidga målgruppen som kan få ta del av rotavdraget t.ex. för att omvandla bostäderna i miljonprogrammet till miljöprogram.

Miljöpartiet föreslår också att den skattereduktion för arbetsresor som riksdagen beslutade om 2022 ska införas. Skattereduktionen innebär ett färdmedelsneutralt och mer rättvist system, där också de som pendlar på annat sätt såsom med kollektivtrafik omfattas.

Miljöpartiet välkomnar att regeringen nu gör det rätta och ser till så att personer födda 1957 blir kompenserade för den skattesmäll de fick under 2023.

Miljöpartiet föreslår att tillgångar på investeringssparkontot ska vara skattebefriade upp till ett kapitalunderlag om 50 000 kronor. För kapitalunderlag mellan 50 000 kronor och 1 000 000 kronor ska schablonintäkten beräknas på samma sätt som idag. På innehav över en miljon kronor ökar påslaget på schablonintäkten med två tredjedelar av en procentenhet för varje extra miljon upp till ett kapitalunderlag på 10 miljoner kronor.

Miljöpartiet föreslår vidare att kapitalskatten höjs från 30 till 35 procent för att finansiera prioriterade satsningar på ett sätt som ökar den ekonomiska jämlikheten. Nödvändiga satsningar i vår gemensamma välfärd finansieras framförallt genom en mer progressiv beskattning av kapitalinkomster.

När bankerna gör storvinster samtidigt som välfärd och hushåll har det knappt bör bankerna bidra mer till det gemensamma. Miljöpartiet föreslår därför en tillfällig skatt på bankernas övervinster. Skatten ska tas ut på räntenettet.

Miljöpartiet avvisar regeringens bedömning om sänkt bensin- och diesel-skatt. Vidare avvisar Miljöpartiet regeringens bedömning om sänkt skatt på diesel inom jord- och skogsbruk till förmån för ett jordbruksavdrag. Miljöpartiet avvisar även sänkt skatt på snus och slopanet av skatten på plastpåsar. När det gäller skatten på plastpåsar anser Miljöpartiet att den har fyllt sitt syfte genom att kraftigt minska konsumtionen av plastpåsar.

Miljöpartiet föreslår att den koldioxidskatt på kraft- och värmeverk som regeringen tog bort ska återinföras, för att koldioxidskatten bidrar till att minska utsläppen inom sektorn.

Vidare föreslår Miljöpartiet att 500 kW-gränsen för skattebefrielse för egenanvänd el ska slopas för att gränsen i dag utgör ett hinder för utbyggnaden av större solanläggningar.

Miljöpartiet föreslår också att flygskatten ska dubblas för att flyget ska bära mer av sina klimatkostnader.

Miljöpartiet föreslår vidare att en antibiotikaskatt införs på kött för att motverka en ohållbart hög användning av antibiotika. Eftersom svenska jordbrukare använder sig av förhållandevis lite antibiotika kommer det svenska jordbruket att gynnas framför importerat kött som produceras med en större användning antibiotika.

Som ett led i främjandet av investeringar i grön teknik föreslår Miljöpartiet att mervärdesskatten tas bort på solpaneler. En övergång till ett mer hållbart samhälle och en hållbar ekonomi kräver att resurser används mer effektivt.

Att gynna reparationstjänster är en viktig del i det arbetet. Miljöpartiet vill därför att mervärdesskatten på reparationstjänster av bl.a. cyklar, skor och kläder åter sänks från 12 procent till 6 procent.

För att minska klimatpåverkan från byggsektorn genom att gynna återbruk av överblivet byggmaterial och rivningsmaterial vill Miljöpartiet utreda en mervärdesskattefrihet på återbrukade material.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Miljöpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2023/24:2689. Riksdagen bör bifalla partimotion 2023/24:2689 yrkandena 3 och 4.